

COLLSEROLA TERRITORI VITAL

Memòria de gestió 2023

Parc Natural
de Collserola

ÍNDEX

Pàg.

3 PRESENTACIÓ >

4 EL PARC >

6 EL CONSORCI >

13 ÀMBITS ESTRATÈGICS >

53 PRESSUPOST >

1

Pàg. **14** Preservem i potenciem
LA BIODIVERSITAT >

2

Pàg. **22** Mantenim i millorem
ELS SERVEIS ECOSISTÈMICS I EL PAISATGE >

3

Pàg. **28** Minimitzem les perturbacions,
AFAVORIM LA RESILIÈNCIA >

4

Pàg. **38** Promovem
L'EDUCACIÓ AMBIENTAL >

5

Pàg. **46** Organitzats per garantir
L'ESTRATÈGIA ECOLÒGICA >

Aquesta memòria és interactiva.

Accedeix directament als apartats des de l'índex vertical.

Amplia la informació clicant els enllaços externs i botons que trobaràs en els continguts.

PRESENTACIÓ

Us fem a mans la memòria de gestió 2023 del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola, el document amb el qual volem fer balanç de les accions portades a terme per l'ens amb l'objectiu de garantir els valors d'aquest espai natural protegit com un territori vital en la dinàmica metropolitana.

Parlar de 2023 és parlar d'un any amb un escenari climàtic extrem en què la sequera estructural, i temperatures màximes de record, han fet més evidents que mai les manifestacions de la crisi climàtica; no en va, segons el projecte DEBOSCAT impulsat pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya, l'any 2023 ha estat el que ha registrat més decaïment i mortalitat forestal d'ençà que es tenen dades recollides.

A més de mitigar aquests efectes del canvi climàtic, Collserola també afronta altres reptes clau que afecten el medi natural i les persones, com prevenir la pèrdua de valors de l'espai natural i promoure i millorar els serveis ecosistèmics.

Per altra banda, a més d'aquests factors ambientals, la situació d'incertesa econòmica dels darrers anys, que s'ha manifestat amb l'increment de preus en els subministraments i els materials, les despeses de funcionament dels equipaments, i la dels costos salarials, han determinat reptes socioeconòmics com son la millora de la planificació i la gestió, la millora de la governança, o la necessitat d'optimitzar l'organització interna.

En aquest sentit, el procés de reflexió i participació iniciat l'any 2022 amb l'objectiu de repensar, millorar i optimitzar el funcionament de l'organització s'ha fet més evident.

S'ha començat a implementar una nova estructura, aprovada a finals d'any, que busca complir amb la missió i visió definides conjuntament per les persones treballadores del Consorci així com pels valors triats per guiar la seva activitat, ara que s'impulsen accions destinades a la millora de la cultura organitzativa de l'ens, com la creació de grups de treball cooperatiu.

Una nova estructura que neix d'una reflexió profunda sobre com ha de ser la gestió d'un espai natural protegit, situat enmig d'una àrea metropolitana densament poblada, i ara per complir els objectius de la declaració de Parc Natural i del Pla Especial de Protecció i Millora del Medi Natural i del Paisatge (PEPNat). Una nova forma d'organització pensada per donar resposta als grans reptes de Collserola.

Tanmateix, ha estat un any de fites significatives, especialment dues que posen de manifest la trajectòria i vigència de Collserola com entorn educatiu i de coneixement de referència en el context dels espais naturals protegits.

El 2023 s'han complert 35 anys de l'inici del programa d'educació ambiental *El Curs al Parc* adreçat al conjunt de la comunitat educativa. Al llarg de més de tres dècades aquest programa ha estat present en generacions d'alumnes de totes les edats i docents que han trobat a Collserola, als seus equipaments, i de la mà de l'equip d'educació ambiental del Parc Natural, un espai privilegiat de vivències i aprenentatges. Des del primer contacte i descoberta de la natura fins a l'aprenentatge més profund dels elements naturals i les seves relacions, passant per la implicació i participació en la millora de l'entorn, la capacitació, i l'acompanyament pedagògic a mestres i estudiants en pràctiques.

Ahora, també s'ha arribat a les 35 campanyes de seguiment de la migració d'ocells rapinyaires al Turó de la Magarola. Aquesta iniciativa, nascuda de la mobilització de naturalistes aficionats i adaptada a una metodologia científica, ha format part de les iniciatives de millora del coneixement de la biodiversitat des dels inicis del Parc. Avui en dia ja són més d'una desena els estudis i seguiments que es porten a terme a Collserola amb l'objectiu de millorar la conservació dels sistemes naturals.

Aquestes fites i reptes descrits anteriorment coincideixen en un moment de canvis, especialment en l'àmbit intern del Consorci, però també en el context territorial, com és el cas de la tramitació de noves figures de planejament, entre elles el Pla Director Urbanístic Metropolità.

Amb tot, us animem a conèixer tots aquests temes destacats així com la resta d'accions portades a terme pel Consorci el 2023 mitjançant la present memòria. El document també posa a l'abast enllaços, infografies, i imatges, que us permetran completar amb més detall la informació en línia. Esperem que us sigui d'interès.

Xavier Paz Penche

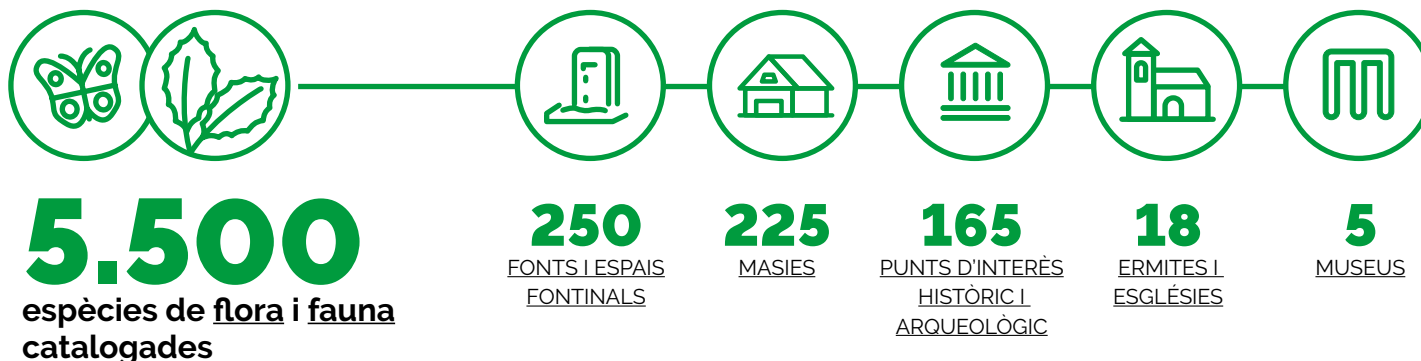
Vicepresident executiu del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

EL PARC

UN TERRITORI VITAL PER LA BIODIVERSITAT I LES PERSONES

El Parc Natural de la Serra de Collserola és un espai natural protegit d'alt valor natural, patrimonial i paisatgístic. La seva situació biogeogràfica i la conservació d'un mosaic agroforestal afavoreixen la presència d'una important biodiversitat, amb una àmplia representació d'hàbitats d'interès dins de l'àmbit mediterrani. El ric patrimoni cultural que s'hi troba és fruit de més de 2.000 anys d'activitat humana a la Serra.

MARC LEGAL DE PROTECCIÓ

1987

Aprovació del **Pla Especial d'Ordenació i de Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola (PEPCo)**.

1992

Inclusió al Pla d'Espais d'Interès Natural. Reconeixement d'**Espai d'Interès Natural (PEIN)**.

2006

Inclusió a la llista de **Llocs d'Importància Comunitària (LIC)** de la Xarxa europea Natura 2000.

2010

Declaració de **Parc Natural amb 2 Reserves Naturals Parcials**.

2014

Designació com a **Zona d'Espcial Conservació (ZEC)** de la Xarxa europea Natura 2000.

2020

Aprovació definitiva de la Modificació Puntual del **Pla General Metropolità en l'àmbit de Collserola (MPPGMCo)** que cataloga la majoria de sòls forestals del Parc com **sòl no urbanitzable**.

2021

Aprovació definitiva del **Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola**. El **PEPNat** és un instrument de planejament urbanístic i ambiental que ordena i regula els usos i les activitats al Parc per protegir, conservar, i millorar el patrimoni natural i els valors de l'entorn. El marc normatiu del Parc el completen altres Ordenances i Reglaments que completen aquest marc normatiu.

8.156 HECTÀREES D'ESPAI NATURAL PROTEGIT

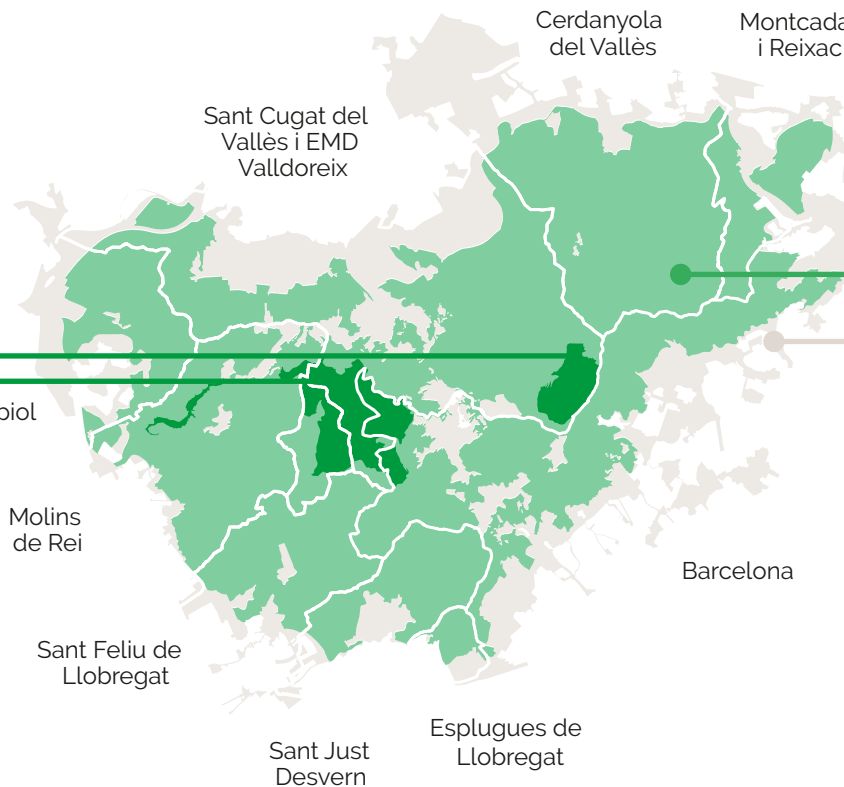
6%
DE LA SUPERFÍCIE PROTEGIDA CORRESPON A **2 RESERVES NATURALS PARCIAIS**
Font Groga (117 ha)
La Rierada-Can Balasc (383 ha)

66%
DEL TERRITORI DECLARAT **HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI**
13 tipus d'hàbitat (4 son prioritaris)

16%
DE LA SERRA CATALOGADA A **L'INVENTARI D'ESPAYS D'INTERÈS GEOLÒGIC DE CATALUNYA**
4 geozones (1.360 ha)

15.000
PERSONES VIUEN DINS DE L'ÀMBIT DEL PARC NATURAL EN BARRIS DE MUNTANYA I NUCLIS URBANS
Sant Cugat del Vallès **43%** | Barcelona **38%**

PARC NATURAL

ESPAI FUNCIONAL

EL PEPNat reconeix **3.676 hectàrees** més enllà dels límits de Parc Natural amb superfície als municipis de la Serra i també a Castellbisbal, Sant Joan Despi, Ripollet i Santa Coloma de Gramenet que tenen influència directa sobre les seves dinàmiques socioecològiques i el seu estat de conservació.

SUPERFÍCIE EN 9 MUNICIPIS

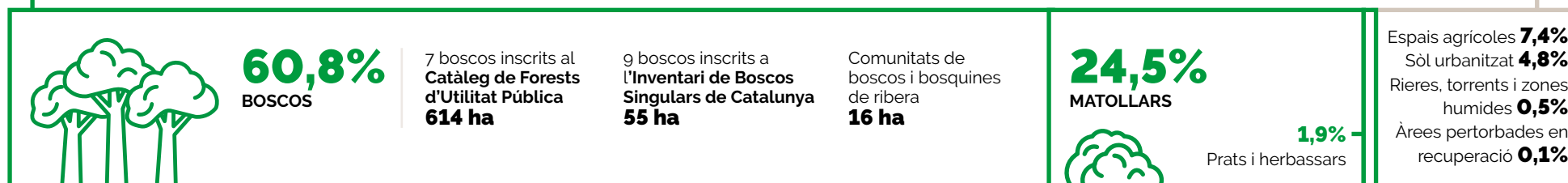
ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT

40% TITULARITAT PÚBLICA
(68,6% son finques adscrites o cedides al Consorci)

60% TITULARITAT PRIVADA

87%
de terreny forestal

13%
altres cobertes del sòl

Nota: percentatges calculats respecte la superfície de Parc Natural (8.156 ha)

EL CONSORCI

UNA ADMINISTRACIÓ QUE GOVERNA I GESTIONA EL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA

El Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola és una administració pública, de caràcter local i de naturalesa associativa i institucional, adscrita a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Segons el Decret 146/2010, com a **òrgan rector i gestor**, s'ocupa de governar i gestionar el Parc Natural de la Serra de Collserola.

MISSIÓ

Garantir els valors de l'espai natural de Collserola com un **territori vital** en la dinàmica metropolitana.

VISIÓ

Ser un catalitzador i referent d'un model territorial metropolità basat en la consolidació d'un espai natural protegit en què, en la seva **gestió sostenible**, s'apliquen noves formes de governança i organització.

VALORS

Els principis del Consorci, com a servei públic, son:

- integritat
- imparcialitat
- igualtat
- transparència
- confidencialitat
- exemplaritat
- treball en equip
- professionalitat
- eficiència

Dins de l'organització, es fomenten els valors de:

- respecte
- solidaritat
- empatia
- compromís
- responsabilitat
- coherència
- participació
- flexibilitat
- coordinació interadministrativa

El Consorci està format per:

 AMB : Àrea Metropolitana de Barcelona

 Diputació Barcelona

 Generalitat de Catalunya

9 AJUNTAMENTS I 1 ENTITAT MUNICIPAL DESCENTRALITZADA

- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
- Ajuntament del Papiol
- Ajuntament d'Esplugues de Llobregat
- Ajuntament de Molins de Rei
- Ajuntament de Montcada i Reixac
- Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
- Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
- Ajuntament de Sant Just Desvern
- Entitat Municipal Descentralitzada (EMD) de Valldoreix

El Parc Natural de Collserola, a través del Consorci, forma part de:

- [Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#)
- [Xarxa de Parcs de la Generalitat de Catalunya](#)
- [Federació EUROPARC](#)

ÒRGANS DE GOVERN I FUNCIONS

ÒRGANS DE GOVERN

Es constitueixen a partir de la configuració dels ajuntaments i EMD, fruit de les eleccions municipals.

Assemblea General

És el **màxim òrgan de deliberació i decisió** del Consorci i l'**òrgan rector** del Parc Natural segons preveu l'article 10.3 del Decret 146/2010, de 19 d'octubre.

- ▶ Està formada per **15 persones representants** de les entitats consorciades.
- ▶ Compta amb:
  - 1 Presidència**
  - 2 Vicepresidències**
  - 1 Vicepresidència executiva**

4 REUNIONS

Comissió Executiva

És l'**òrgan operatiu** que fa el seguiment i estableix els mecanismes per posar en marxa les decisions preses en l'assemblea general. També és l'**òrgan gestor** del Parc Natural segons preveu l'article 10.3 del Decret 146/2010, de 19 d'octubre.

- ▶ Està composta per **15 persones representants** de les entitats consorciades.
- ▶ Liderada per **1 Presidència que recau en la vicepresidència executiva**.

4 REUNIONS

EQUIP D'ASSISTÈNCIA TÈCNICA

Son les persones que donen suport administratiu als **òrgans de govern** del Consorci.

- ▶ **Direcció-Gerència**
Persona nomenada pel Consorci, que lidera l'òrgan gestor amb les atribucions i funcions determinades als Estatuts de l'ens.

- ▶ **Intervenció**
- ▶ **Tresoreria**
- ▶ **Secretaria**

Aquestes tres funcions de l'equip d'assistència tècnica **recauen en l'AMB com òrgan d'adscripció**.

ÒRGANS CONSULTIUS

L'Assemblea General n'aprova els reglaments de funcionament, competències i composició.

Consell Consultiu

És l'òrgan en el qual s'integren els sectors socials, culturals, professionals, i econòmics, i les entitats privades sense ànim de lucre, que persegueixin finalitats d'interès general concurrents amb les pròpies del Consorci. Les seves funcions son les d'**informació, consulta i assessorament**.

Enguany es renova la seva composició i els representants de les entitats escullen a Josep Lluís Moner Tomàs, de la Federació d'Ecologistes de Catalunya, com a nou vicepresident de l'òrgan.

2 REUNIONS

Consell Científic Assessor

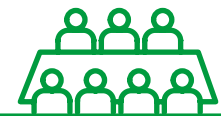
Assessora l'òrgan rector i el gestor del Parc, a partir del coneixement científic, sobre les actuacions que cal portar a terme.

Està integrat per representants del Consorci, d'Universitats i altres entitats científiques i de recerca de l'àmbit dels espais naturals.

2 REUNIONS

ENGUANY ELS ÒRGANS CONSTITUENTS DEL PARC S'HAN REUNIT 12 VEGADES

[MÉS INFORMACIÓ >](#)

[CONSULTA LA COMPOSICIÓ DELS ÒRGANS DE GOVERN DEL CONSORCI EL 2023 >](#)

[CONSULTA ELS ESTATUTS DEL CONSORCI >](#)

COMPROMÍS AMB LA GOVERNANÇA

El Consorci **lidera i acompanya iniciatives col·laboratives** per millorar la governança en l'àmbit del Parc Natural. En aquests espais de participació i debat s'hi troben representats diferents agents del territori, des dels Serveis tècnics del Parc fins a membres dels òrgans consultius del Consorci, teixit associatiu, i ciutadania.

La Taula d'entitats del Parc

S'arriba a la desena edició d'aquesta iniciativa **sorgida en el marc dels programes de foment de la participació** i obert a associacions i el tercer sector.

La Taula d'entitats **busca millorar el treball conjunt i la governança de la participació al Parc** mitjançant el coneixement mutu i l'intercanvi d'informació entre agents i el Consorci.

A més, dona visibilitat als projectes que es porten a terme i ofereix un espai de reflexió i formació conjunta.

- ▶ **20 entitats participen en les 2 reunions convocades.**

Les taules de treball territorial

Son 5 espais de trobada locals sorgits **en el marc dels programes de foment de la participació** que comparteixen coneixement sobre el patrimoni i ajuden a consensuar accions per a la seva millora i conservació. Hi prenen part representants municipals, entitats, associacions, i el personal tècnic del Consorci.

- ▶ **2 taules actives a El Papiol i al districte de Nou Barris de Barcelona**
- ▶ **2 taules en construcció a Sant Feliu de Llobregat i Sant Just Desvern**
- ▶ **1 taula inactiva al districte d'Horta-Guinardó de Barcelona**

Els grups de treball temàtic

Son 4 espais de treball participatiu que se centren en **temes específics i rellevants per a la gestió del Parc Natural**.

GESTIÓ FORESTAL I PREVENCIÓ D'INCENDIS

Grup de treball sorgit **en el context del Consell Consultiu** arran de l'**escenari de sequera i vulnerabilitat climàtica**, està integrat per representants i professionals d'ens municipals, 16 entitats veïnals i conservacionistes, i del Consorci.

GESTIÓ DE LES ACTIVITATS ESPORTIVES

Fruit de la demanda de les entitats ciclistes, a finals de 2023 es crea un nou espai de participació **dins el Consell Consultiu** per treballar de forma conjunta amb tots els agents del territori l'encaix de les **demandes de lleure de la ciutadania amb la conservació** del patrimoni del Parc Natural, especialment les relacionades amb activitats esportives.

PLA DE CONCA DE LA RIERA DE VALLVIDRERA

Grup de treball format per representants del Consorci, l'Ajuntament de Barcelona, de Sant Cugat del Vallès, i de Molins de Rei; de l'Àrea Metropolitana de Barcelona; l'Agència Catalana de l'Aigua; de 4 entitats (Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius, Collectiu La Floresta, Plataforma cívica per a la Defensa de Collserola, Societat Catalana d'Herpetologia), i del grup de recerca FEHM-Lab de la Universitat de Barcelona, qui fa el **seguiment de l'estat ecològic de la riera**.

SEGUIMENT DE LA RESTAURACIÓ DE LA PEDRERA BERTA

Els Serveis tècnics del Parc participen en el grup de treball i seguiment constituït el 2023 per **vetllar per la restauració ecològica d'aquesta activitat extractiva** situada als municipis del Papiol i Sant Cugat del Vallès.

Participació en taules sectorials

TAULA DEL SENGLAR A COLLSEROLA

El Parc acull la **primera sessió i participa en aquest grup de treball** que té per objectiu de debatre sobre la problemàtica a les zones metropolitanes de Barcelona, una iniciativa liderada per la Generalitat de Catalunya en el marc del Pla estratègic de Prevenció de danys i Control Sanitari d'espècies cinegètiques.

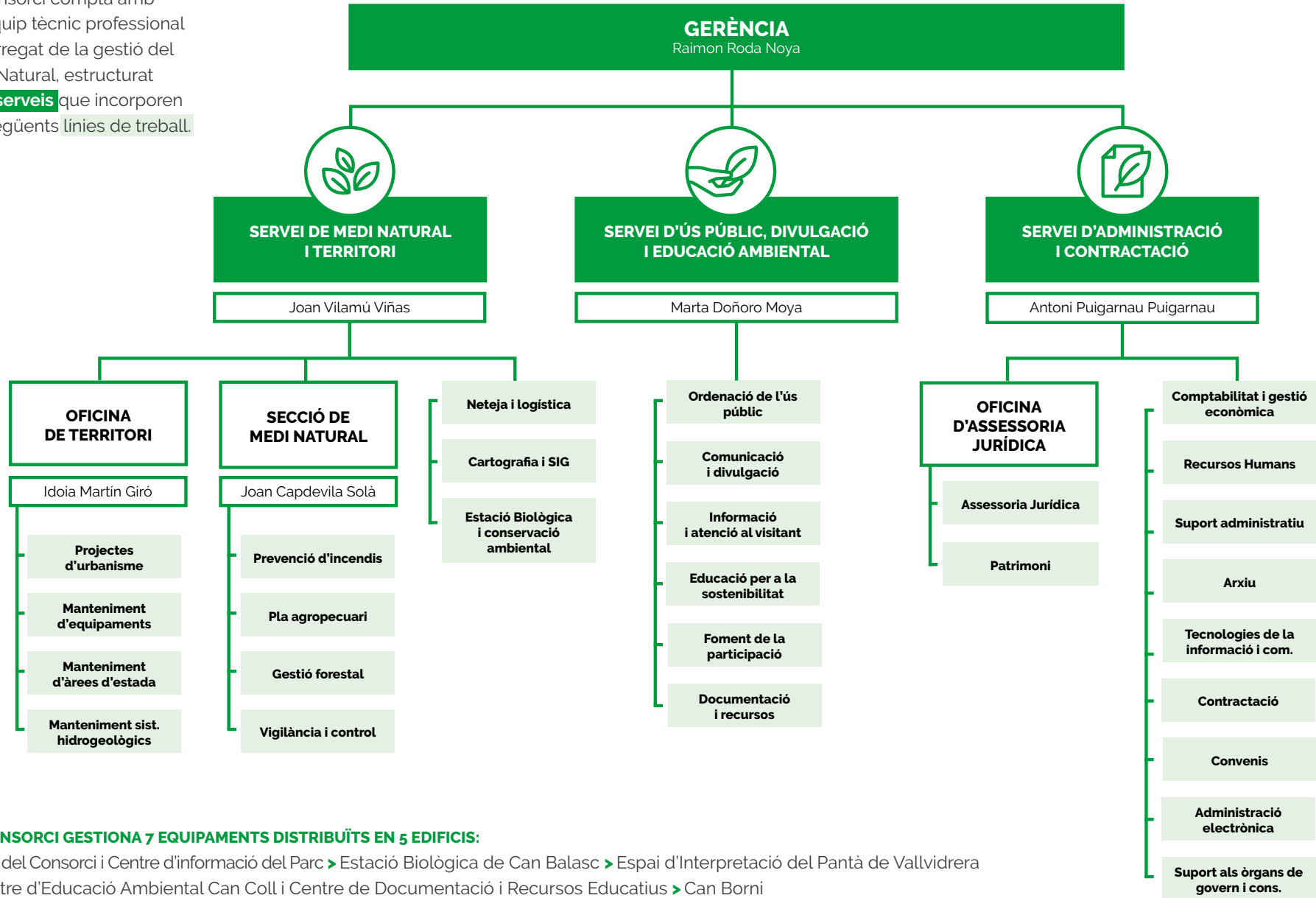
ALTRES TAULES

- ▶ Estratègia d'Alimentació Saludable i Sostenible Barcelona 2030
- ▶ Compromís Ciutadà Barcelona + Sostenible
- ▶ Consell Municipal de Convivència, Defensa i Protecció dels Animals de Barcelona
- ▶ Pacte per la Mobilitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

ORGANIGRAMA DEL CONSORCI

El Consorci compta amb un equip tècnic professional encarregat de la gestió del Parc Natural, estructurat en **3 serveis** que incorporen les següents línies de treball.

EL CONSORCI GESTIONA 7 EQUIPAMENTS DISTRIBUÏTS EN 5 EDIFICIS:

- Seu del Consorci i Centre d'informació del Parc ➤ Estació Biològica de Can Balasc ➤ Espai d'Interpretació del Pantà de Vallvidrera
- Centre d'Educació Ambiental Can Coll i Centre de Documentació i Recursos Educatius ➤ Can Borní

CANVIS EN L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DEL CONSORCI

Durant tot l'any el Consorci avança en el procés de redefinició de l'ens iniciat el 2022 amb la voluntat de reflexionar sobre el significat conceptual de l'organització i, alhora, dissenyar com hauria de ser l'estructura que doni sentit als seus objectius. Aquest procés evoluciona cap a **una nova forma d'organització** basada en diferents premisses:

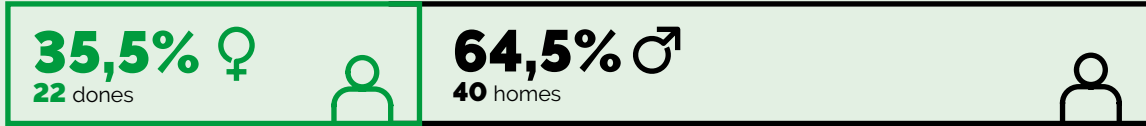
Una de les fites principals d'aquest procés de redefinició ha estat l'aprovació per part de l'Assemblea General a finals de 2023 d'una **nova estructura organitzativa integrada per 4 Serveis**, cadascun d'ells orientat a un objectiu operatiu concret:

La implementació progressiva de la nova estructura organitzativa es portarà a terme al llarg de 2024 i finalitzarà a inicis de 2025.

59 PROFESSIONALS FORMEN LA PLANTILLA A L'INICI DE 2023

62 PROFESSIONALS FORMEN LA PLANTILLA A FINALS D'ANY

INCORPORACIONS

32

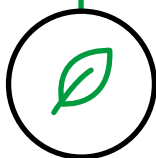
Persones del DPI (temporals) **23**
 Procediment d'interinatge **5**
 Procediment de selecció de torn lliure **3**
 Procediment de selecció restringit **1**

BAIXES

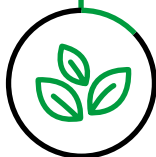
29

23 persones del DPI
3 jubilacions
1 comissió de serveis
2 baixes voluntàries

PER SERVEIS

GERÈNCIA
100% homes (1)

SERVEI DE MEDI NATURAL I TERRITORI
34 persones
Serveis tècnics
20% dones (3)
80% homes (12)

Personal de camp
5% dones (1)
95% homes (18)

SERVEI D'ÚS PÚBLIC, DIVULGACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL
14 persones
71% dones (10)
29% homes (4)

SERVEI D'ADMINISTRACIÓ I CONTRACTACIÓ
13 persones
61% dones (8)
39% homes (5)

PER GRUP PROFESSIONAL

1 dones (17%) **5** homes (83%)
6 TÈCNIC/A SUPERIOR (A1)

13 dones (65%) **7** homes (35%)
20 TÈCNIC/A MITJÀ (A2)

4 dones (33%) **8** homes (67%)
12 TÈCNIC/A AUXILIAR I ADMINISTRATIU/VA (C1)

4 dones (17%) **19** homes (83%)
23 AUXILIAR ADMINISTRATIU/VA I DE SUPORT, GUARDA FORESTAL, OFICIAL DE CONSERVACIÓ I OPERARI/ÀRIA (C2)

1 home (100%)
1 SUBALTERN/A I OPERARI/ÀRIA (AP)

PROCESSOS SELECTIUS DE 2023

12 PROCEDIMENTS ASSOCIATS A
19 LLOCS DE TREBALL

4 PROCEDIMENTS FINALITZATS
 5 tècnics/ques mitjans/es UPDEA A2
 1 administratiu/va C1
 1 tècnic/a auxiliar d'obres
 1 oficial

4 NOUS PROCEDIMENTS CONVOCATS
 1 biòleg/a A1
 1 tècnic/a en dret A1
 1 oficial C2
 2 tècnics/ques superiors UPDEA A1

2 PROCEDIMENTS INTERADMINISTRATIUS
 2 oficials C2
 2 administratiu/ves C1

2 PROCEDIMENTS DE COMISSIÓ DE SERVEIS O INTERINATGE
 2 tècnics/ques auxiliars UPDEA C1

DINAMITZACIÓ DE LA CULTURA ORGANITZATIVA

Fruit del procés de redefinició del Consorci, es creen **nous espais de treball cooperatiu** amb la participació voluntària de professionals de tots els serveis, per desenvolupar aspectes transversals de la **cultura organitzativa**:

- Acompanyament de persones.
- Desenvolupament del codi ètic.
- Anàlisi i distribució d'espais de treball.
- Comunicació interna.

FORMACIÓ DE LES PERSONES TREBALLADORES

Al llarg del 2023 es dinamitza una oferta àmplia i diversa de formacions per la plantilla del Consorci, on hi prenen part la majoria de persones que hi treballen. S'integren **propostes organitzades internament** relacionades amb el pla d'igualtat, la prevenció de riscos, o els procediments d'administració electrònica, així com **formacions impartides per ens externs** entre les quals destaquen els cursos organitzats en el marc de l'**acord en matèria de formació signat amb la Diputació de Barcelona**.

Tanmateix, es defineix un **nou protocol d'acollida** adreçat a les persones que s'incorporen al Consorci amb l'objectiu de facilitar el procés d'adaptació al nou lloc de treball.

ES PARTICIPA DE
45 PROPOSTES FORMATIVES

EN PREN PART EL
97% DE LA PLANTILLA

9 PERSONES PARTICIPEN DEL NOU PROTOCOL D'ACOLLIDA DE L'ENTITAT consistent en 10 sessions i un total de 25 hores de formació

1.792
HORES TOTALES
DE FORMACIÓ

28
HORES DE MITJANA ANUAL DE FORMACIÓ PER PERSONA

ÀMBITS ESTRATÈGICS

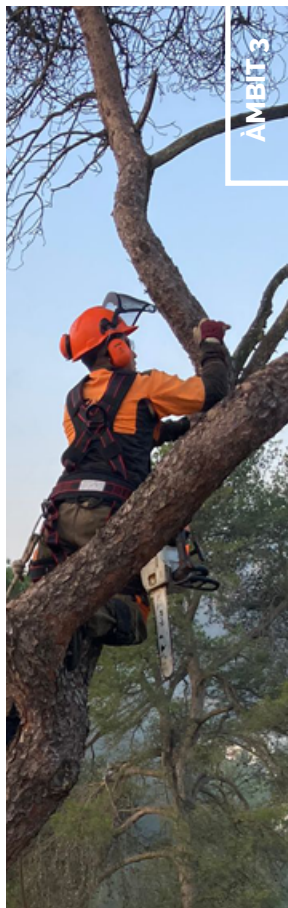
Preservem i potenciem
LA BIODIVERSITAT >

Mantenim i millorem
ELS SERVEIS ECOSISTÈMICS I EL PAISATGE >

Minimitzem les pertorbacions,
AFAVORIM LA RESILIÈNCIA >

Promovem
L'EDUCACIÓ AMBIENTAL >

Organitzats per garantir
L'ESTRATÈGIA ECOLÒGICA >

ÀMBIT 1

Preservem i potenciem la **BIODIVERSITAT**

S'estudien els sistemes naturals i es fan seguiments continuats per conèixer millor el Parc Natural, avaluar-ne l'estat de conservació i orientar la gestió.

20
ANYS DES DE L'INICI DELS SEGUIMENTS DE LA POBLACIÓ DE **RATPENATS** A COLLSEROLA

35
ANYS DEL SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ POSTNUPCIAL DE **RAPINYAIRES** AL TURÓ DE LA MAGAROLA

14
PROJECTES DE SEGUIMENT I ESTUDIS PUNTUALS DE FAUNA, FLORA I HÀBITATS

1
NOVA ESPÈCIE D'INSECTE PER LA CIÈNCIA DESCRITA A COLLSEROLA: *DICRANOMYIA COLLSEROLAE*

35 ANYS DE SEGUIMENT DE LA MIGRACIÓ POSTNUPCIAL DE RAPINYAIRES AL TURÓ DE LA MAGAROLA

35 ANYS MIRANT EL CEL

>50.000

EXEMPLARS OBSERVATS EN 35 ANYS

29

ESPÈCIES DE RAPINYAIRES DIFERENTS OBSERVADES EN 35 ANYS

El 2023 es commemoren 35 anys des que es va iniciar la campanya de seguiment de la migració postnupcial d'aus rapinyaires al Turó de la Magarola. Aquesta iniciativa, que va començar a la dècada de 1980 amb un grup de joves aficionats a l'ornitologia (entre els quals en Dani Díaz-Diethelm, avui tècnic del Consorci), va ser consolidada l'any 1989 per Francesc Llimona (biòleg del Parc entre 1987 i 2022) qui va establir la metodologia i organització que va permetre incorporar aquesta iniciativa a les línies de seguiment del medi natural portades a terme al Parc.

La campanya de seguiment es realitza cada any durant els mesos de setembre i octubre, amb professionals que es contracten per observar i recomptar sistemàticament els ocells. Collserola, per la seva ubicació geogràfica, és un **punt clau per a l'observació de la migració d'aus que segueixen el litoral i prelitoral mediterrani** en el seu viatge des dels territoris de cria al nord fins a les zones més meridionals on passaran els mesos d'hivern. En els darrers anys, el comptatge ha ascendit a **més de 2.000 exemplars observats per campanya**.

A més de l'activitat científica, la campanya s'ha convertit en un **referent en divulgació ornitològica**. Cada any, unes **500 persones visiten el Turó de la Magarola per descobrir les aus rapinyaires i el fenomen de la migració**. A través del web del Parc, la ciutadania pot seguir el registre d'espècies observades minut a minut i accedir a recursos educatius per aprendre més sobre la conservació d'aquests ocells.

[VEURE CAMPANYA DE SEGUIMENT DE LA MAGAROLA >](#)

2.527

EXEMPLARS OBSERVATS EL 2023 (REGISTRE MÉS ELEVAT DES QUE ES TENEN DADES DEL SEGUIMENT)

24

ESPÈCIES D'OCELLS RAPINYAIRES MIGRADORS I ALTRES PLANADORS OBSERVADES EL 2023

38% Aligot vesper (*Pernis apivorus*)

29% Xoriguer comú (*Falco tinnunculus*)

10% Arpella comuna (*Circus aeruginosus*)

10% Esparver comú (*Accipiter nisus*)

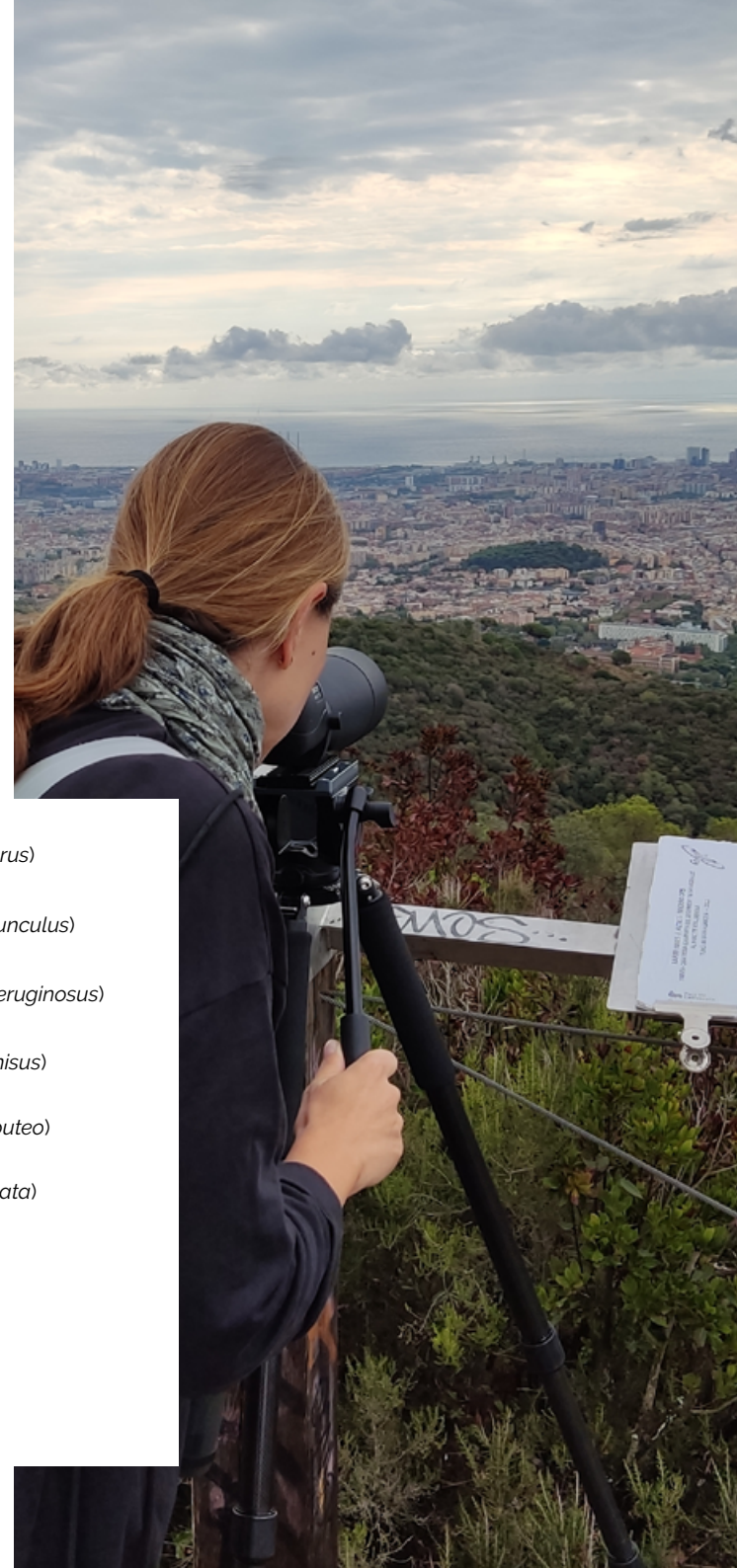
2% Falcó mostatxut (*Falco subbuteo*)

2% Àguila calçada (*Aquila pennata*)

2% Aligot comú (*Buteo buteo*)

4% Resta d'espècies

3% Ocells no identificats

14 SEGUIMENTS I ESTUDIS DE LA BIODIVERSITAT

Des de l'**Estació Biològica de Can Balasc** es coordina el **programa de gestió i conservació de la biodiversitat** del Parc, centrant-se en tres eixos principals: millorar el coneixement de les espècies i hàbitats, analitzar el seu estat de conservació i problemàtiques, i avaluar-les davant perturbacions i intervencions de gestió.

Les eines clau d'aquest programa són els **projectes de seguiment**, recerques a llarg termini que permeten inferir tendències en l'estat de conservació de la biodiversitat, i els **estudis puntuals**, recerques amb una durada més curta i un abast més acotat. Durant el 2023, es van coordinar **14 projectes de seguiment i estudis puntuals de diversos grups de fauna, flora i hàbitats del Parc**. Alguns d'aquests estudis són compartits amb altres espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

L'execució dels projectes va ser majoritàriament portada a terme per institucions o personal investigador extern (10), mentre que alguns treballs van ser elaborats directament pels Serveis tècnics del Parc (4).

10 SEGUIMENTS

∞ 3 INTERNES   ∞ 7 EXTERNES

- ∞ Població d'esquirol
- ∞ Nidificació de rapinyaires
- ∞ Poblacions nidificants i hivernants d'ocells
- ∞ Petits mamífers comuns (projecte SEMICE)
- ∞ Població de quiròpters
- ∞ Anellament d'ocells (projecte SYLVIA)
- ∞ Migració postnupcial de rapinyaires
- ∞ Amfibis
- ∞ Papallones diürnes (projecte CBMS)
- ∞ Flora prioritària i d'interès local

4 ESTUDIS PUNTUALS

🎯 1 INTERN   🎯 3 EXTERNES

- 🎯 Estudi de drenatges adaptats com a passos de fauna en carretera
- 🎯 Ictiofauna de la riera de Sant Cugat
- 🎯 Biodiversitat en espais de pastura amb rucs
- 🎯 Gasteròpodes

[MÉS INFORMACIÓ SOBRE SEGUIMENTS I ESTUDIS >](#)

Principals resultats dels projectes i estudis de seguiment de la biodiversitat per l'any 2023

Mamífers

QUIRÒPTERS

- ▶ Es compleixen 20 anys des de l'inici dels seguiments de la població de ratpenats a Collserola amb un total de **12 espècies identificades**, de les 30 presents a Catalunya.
- ▶ El **ratpenat de bosc** (*Barbastella barbastellus*), espècie lligada al medi forestal, destaca per la seva presència als enregistraments acústics del **seguiment QuiroHabitats** encara que en baix nombre.
- ▶ Quantitat elevada d'estacions de mostreig de la xarxa de seguiment QuiroHabitats (coordinada pel Museu de Ciències Naturals de Granollers) **gestionades per persones voluntàries**, concretament 17 de les 21 estacions de mostreig presents al Parc.
- ▶ Augment significatiu de l'**activitat d'espècies sinantròpiques** afavorides en ambients urbans i periurbans, com les dels gèneres *Pipistrellus*, *Hypsugo* i *Tadarida*.

ESQUIROLS

- ▶ El seguiment mensual mostra una **reducció del nombre d'individus i nius** respecte a l'any anterior, seguint una tendència de declivi gradual observada als ambients forestals de Collserola durant les darreres dues dècades.
- ▶ Aquest declivi es deu probablement a l'efecte acumulat de l'**alteració de l'hàbitat de pineda a causa de la sequera**, que redueix la productivitat de pinyes, i a **pertorbacions antròpiques**, com la presència de persones al bosc i els atropellaments.
- ▶ La preferència d'aquest mamífer per les pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) fa que l'evolució de les poblacions d'esquirol pugui ser interpretada com un **indicador de l'estat de conservació** d'aquest hàbitat forestal mediterrani, clau per a la inclusió de Collserola a la xarxa Natura 2000.

MICROMAMÍFERS

- ▶ Totes les espècies de petits mamífers mostren **tendències negatives** i els valors de densitat de petits mamífers són els més baixos de tota la sèrie d'estudis a Collserola i la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.
- ▶ Especial afectació en el **ratolí de bosc** (*Apodemus sylvaticus*) i la **musaranya** (*Crocidura russula*), aquesta última no s'ha observat als punts de trampeig en els últims 5 anys.

SENGLARS

- ▶ **La població de senglar continua en disminució**, amb una densitat mitjana de 8,2 individus cada 100 hectàrees, fruit de les mesures de **control de la població i la sequera continuada** que ha reduït els recursos tròfics.
- ▶ La **manca de reg a zones verdes**, seguint el decret de sequera, ha reduït l'atracció d'aquests espais urbans pels senglars.

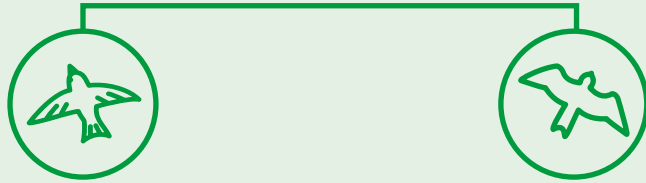

ESTUDI DE DRENATGES ADAPTATS COM A PASSOS DE FAUNA EN CARRETERES

- ▶ En el marc d'un treball de fi de grau d'estudiant en pràctiques, s'analitza l'ús de diversos drenatges transversals adaptats com a passos de fauna en una carretera del Parc amb **seguiment per fototrampeig durant tres mesos de primavera**.
- ▶ Es confirma el **trànsit de tres espècies de mamífers petits i mitjans en el 50% en aquestes estructures**: ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*), geneta (*Genetta genetta*) i fagina (*Martes foina*).
- ▶ Espècies més grans com el senglar (*Sus scrofa*) i la guineu (*Vulpes vulpes*) només es detecten en un únic punt emprat com zona control de l'estudi.
- ▶ No s'observa **cap exemplar atropellat** de les diferents espècies observades durant els transsectes de l'estudi.

Principals resultats dels projectes i estudis de seguiment de la biodiversitat per l'any 2023

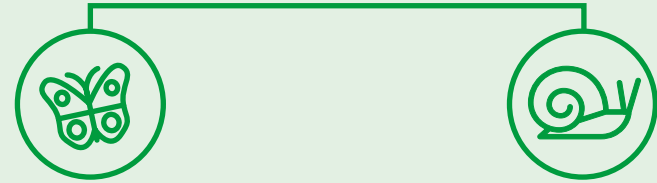
Avifauna

POBLACIONS D'OCELLS

NIDIFICACIÓ DE RAPINYAIRES

Invertebrats

LEPIDÒPTERS

GASTERÒPODES

- ▶ **74 anellaments i 18 recaptures d'ocells a l'estació de Can Balasc integrada al projecte SYLVIA de l'Institut Català d'Ornitologia**, amb un índex de riquesa de 52, un valor mitjà respecte a altres estacions d'anellament de la xarxa d'espais protegits de la Diputació de Barcelona, amb valors de riquesa entre 25 i 72.
- ▶ **Lleuger increment** del nombre d'espècies d'ocells hivernants detectades en els seguiments de les poblacions **en espais oberts i conreus** (45 espècies) i zones amb mosaic d'hàbitats (41 espècies). **Petit descens d'espècies en ambients forestals** (27 espècies), excepte a les pinedes. Destaca la hivernada de sit negre (*Emberiza cia*) als prats secs i de picot garser gros (*Dendrocopos major*), picot garser petit (*Dryobates minor*) i tord (*Turdus philomelos*) a les pinedes del Parc.
- ▶ **Increment del nombre d'espècies durant la primavera en tots els itineraris de seguiment** amb una alta diversitat en espais oberts i conreus (44 espècies) i prats secs (33 espècies).

- ▶ **Seguiment sistemàtic del territoris coneguts de 6 espècies d'aus rapinyaires** (4 diürnes i 2 nocturnes) i es recull informació d'altres espècies nidificants.
- ▶ Pel que fa als **rapinyaires diürns**, l'astor (*Accipiter gentilis*) és l'espècie més representativa amb 15 territoris potencials, 7 dels quals actius. El segueixen l'esparver (*Accipiter nisus*) i l'aligot comú (*Buteo buteo*), amb 6 territoris potencials, 2 d'ells actius durant l'època de cria. Destaca la nidificació al Parc de dues parelles d'àligues marcenques (*Circaetus gallicus*) i dues parelles de falcons pelegrins (*Falco peregrinus*).
- ▶ Entre els **rapinyaires nocturns**, el mussol comú (*Athene noctua*) presenta 9 territoris de cria potencials en entorns de mosaic agrícola. El duc (*Bubo bubo*) manté la seva presència com espècie nidificant i resident a Collserola. Alhora, tot i no ser objecte d'un seguiment sistemàtic, es coneix la nidificació habitual de gamarús (*Strix aluco*) al conjunt de zones boscoses del Parc.

- ▶ Es compta amb **6 estacions actives del programa** de seguiment de papallones de Catalunya (CBMS: Catalan Butterfly Monitoring Scheme). Les estacions de seguiment incorporades en els darrers 5 anys encara no tenen dades significatives per inferir tendències.
- ▶ Els transectes amb sèries d'estudi llargues mostren una **pèrdua de papallones especialistes i un augment de taxons generalistes**, una tendència associada a l'aforestació i l'homogeneïtzació del paisatge.

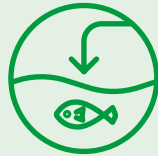
- ▶ S'inicia la **primera fase de l'estudi per actualitzar el coneixement dels cargols terrestres** a Collserola, 20 anys després del primer catàleg elaborat per Vicenç Bros en 2003, que va citar 73 taxons i 55 espècies.
- ▶ Es fan **mostrejos de camp en un centenar d'estacions** distribuïdes en 8 tipologies d'hàbitats per avaluar els efectes dels canvis en els usos i cobertes del sòl en les darreres dues dècades en aquest grup de fauna invertebrada.

Principals resultats dels projectes i estudis de seguiment de la biodiversitat per l'any 2023

PEIXOS

- ▶ Es constaten **2 localitats amb una abundància mitjana de barb de muntanya** (*Barbus meridionalis*), amb poblacions ben estructurades i cria dins de la conca de la riera de Sant Cugat, tot i els darrers anys de sequera.

FAUNA AQUÀTICA INVASORA

- ▶ Es demostra l'efectivitat de les intervencions periòdiques de buidatge al pantà de Vallvidrera perquè enguany no es detecta carpí daurat (*Carassius auratus*) ni cranc roig americà (*Procambarus clarkii*).
- ▶ El misgurn (*Paramisgurnus dabryanus*) ha estat present almenys durant els mostrejos de principis d'any abans del buidatge d'estiu del pantà, donada la seva **capacitat de sobreviure en condicions de sequedat extrema de les masses d'aigua**.
- ▶ Es detecta **presència de gambúsia** (*Gambusia affinis*), una espècie de peix allòcton altament invasora, en un dels trams prospectats de la riera de Sant Cugat.

AMFIBIS

- ▶ Es verifica la **reproducció de gripau comú ibèric** (*Bufo spinosus*) i **salamandra comuna** (*Salamandra salamandra*) al seguiment mensual del **pantà de Vallvidrera** i de la bassa situada a prop de la seva cua, amb un descens del reclutament larvari d'aquesta darrera espècie. El tòtil català (*Alytes algrovareii*) continua absent en la bassa, i les poblacions de granota verda (*Pelophylax sp.*) estan en **relativa davallada**.
- ▶ Presència de **7 espècies d'amfibis**, amb una ràtio d'1,6 espècies per punt d'aigua, inferior al valor de 2,5 registrat el 2022 en les **principals basses reproductores del Parc**. La bassa amb major diversitat d'amfibis es troba a Molins de Rei. Per contra, hi ha basses que han romàs seques i on no s'ha observat cap amfibi.

FLORA

- ▶ **Actualització del catàleg de flora del Parc Natural** centrada en els taxons presents i inclosos en el programa de seguiment d'espècies de **flora amenaçada** (SEFA) de la Diputació de Barcelona, a més d'altres **taxons prioritaris i d'interès local**.
- ▶ **Presència de 5 dels 11 taxons d'interès de conservació al Parc**: *Cistus crispus*, *Asplenium septentrionale*, *Oeosporangium pteridioides* i *Oeosporangium tinaei*, malgrat que alguns d'aquests pateixen els efectes de la sequera prolongada. Es localitza també *Vitis vinifera*, possiblement de la varietat *sylvestris*, pendent de confirmació genètica. No es verifica la presència de 6 espècies objecte d'estudi: *Salvia valentina*, *Lavandula pedunculata*, *Alkanna lutea*, *Vicia lens* i *Lens lamotteii*, ni es prospecta l'espècie *Arisarum spp.* a causa de les condicions d'extrema sequera.

HÀBITATS

- ▶ **Major abundància i diversitat de fauna invertebrada** (papallones, cigales, grills i saltamartins) a les parcel·les amb obertura forestal i pasturades analitzades en l'**estudi dels efectes en la biodiversitat de la pastura amb rucs**, en comparació amb les no pasturades.
- ▶ També s'observa una major presència de mamífers (inclosos ratpenats) i un increment de la riquesa d'ocells i rèptils en les parcel·les pasturades, posant de manifest la **importància dels mosaics forestals** amb espais oberts com a hàbitats d'alimentació i dispersió per la fauna.
- ▶ Es manifesta la necessitat de **més estudis per obtenir conclusions** acurades sobre les respostes dels ecosistemes i les espècies en funció dels diferents règims de gestió forestal i de pastura.

CONSULTA L'ARTICLE CIENTÍFIC >

Es descriu a Collserola una nova espècie per la ciència

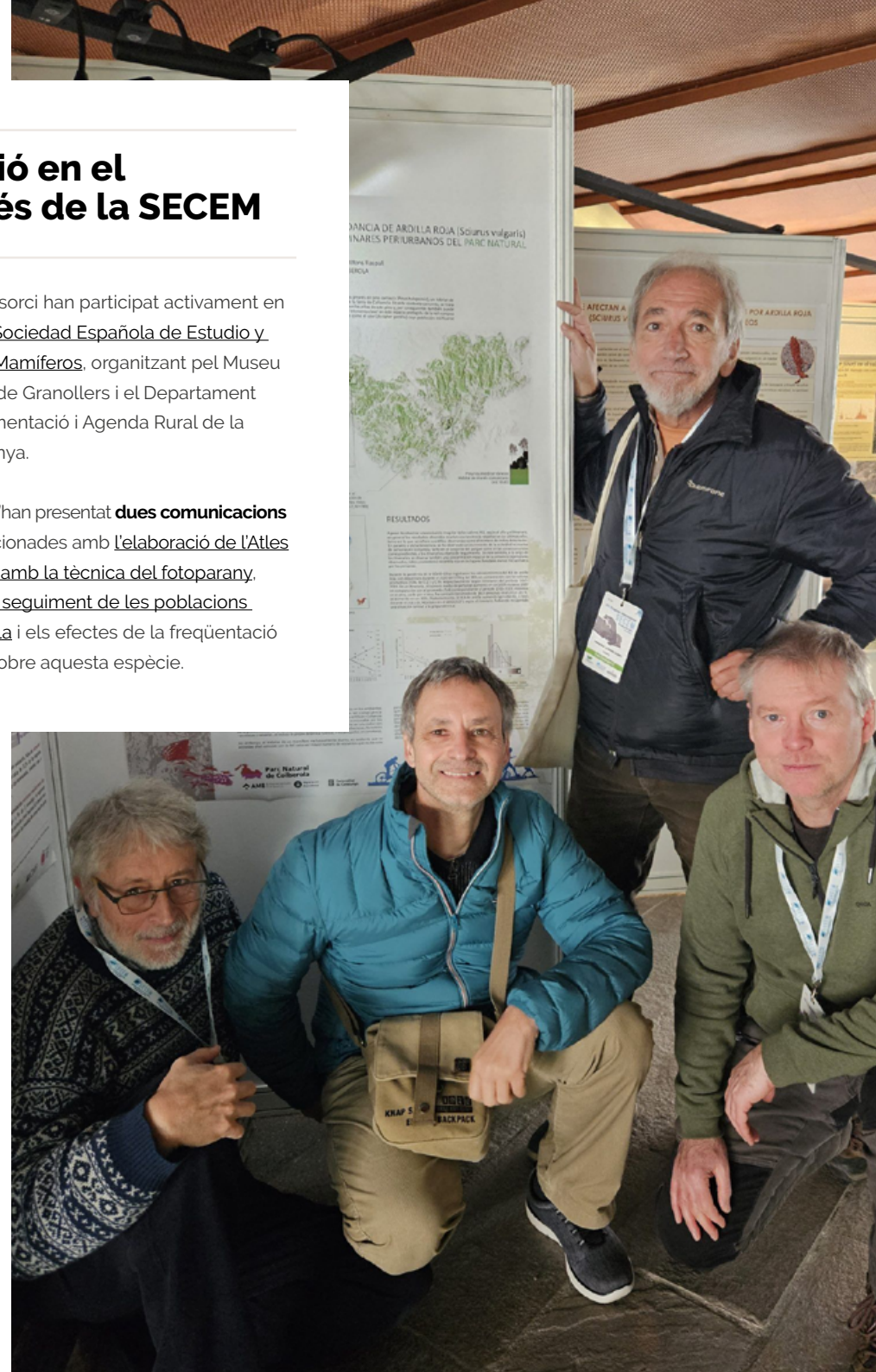
La recerca científica al Parc Natural ha portat al descobriment d'una nova espècie de mosca: *Dicranomyia collserolae*. Aquesta petita mosca de color gris fosc, amb franges brunenques al tòrax i ales marró pàl·lid, ha estat descrita formalment el 2023. Les femelles, amb una longitud de cos entre 6,7 i 7,8 mm, són més grans que els mascles, que mesuren entre 4,9 i 5,9 mm.

La fotografia i la **descripció completa de l'espècie**, que se suma a les altres 6 espècies del subgènere *Dicranomyia* (*Glochina*) identificades a la península Ibèrica i les illes Balears, són de Jorge Mederos, científic responsable de la seva **descoberta per primer cop a Collserola**.

Participació en el XVI Congrés de la SECEM

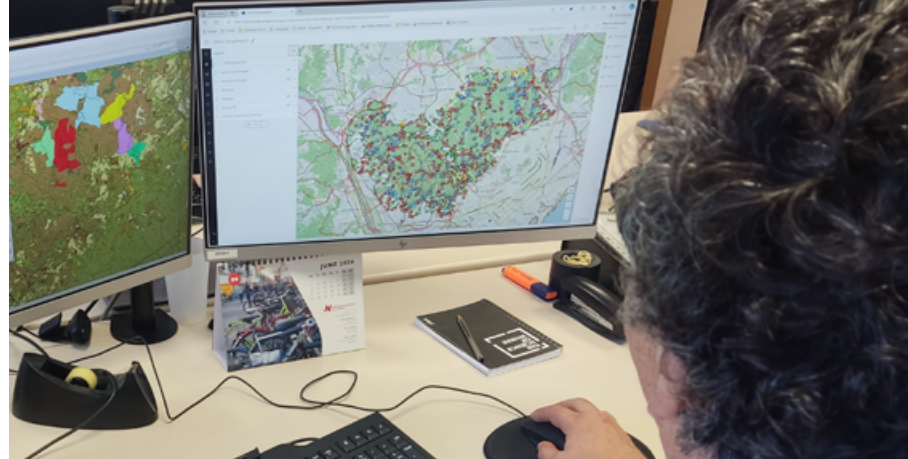
Professionals del Consorci han participat activament en el XVI Congrés de la Sociedad Española de Estudio y Conservación de los Mamíferos, organitzat pel Museu de Ciències Naturals de Granollers i el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya.

A la trobada científica s'han presentat **dues comunicacions en format pòster** relacionades amb l'elaboració de l'Atlas de mamífers del Parc amb la tècnica del fotoparany, i amb el programa de seguiment de les poblacions d'esquirols a Collserola i els efectes de la freqüentació de persones al Parc sobre aquesta espècie.

Mesures per afavorir la biodiversitat i els valors geològics a la pedrera Berta

El Consorci forma part del grup de seguiment del programa de **restauració ecològica d'aquesta àrea d'especial significació** definida en el **PEPNat**. Enguany s'inicien les intervencions a l'entorn amb la retirada de maquinària i instal·lacions residuals, i el moviment de terres de la part sud-est a la sud-oest per recuperar la làmina d'aigua al vas de la pedrera. També s'estan retirant espècies vegetals invasores, controlant i seguint la fauna i la flora, i monitoritzant les aigües freàtiques i superficials.

Es posen en marxa els treballs de configuració de l'eina multicriteri del PEPNat i es millora el sistema d'informació geogràfica del Parc

76
CAPES
D'INFORMACIÓ
GEOGRÀFICA
INCORPORADES
A L'EINA
MULTICRITERI

Durant el 2023, es completa la **definició de l'estructura de dades espacials per als mapes d'índex i d'estat integrats en l'eina multicriteri** del PEPNat, incorporant **capes d'informació geogràfica** relacionades amb aspectes de complexitat funcional i ecològica, vulnerabilitat dels sistemes naturals, i perturbacions d'origen antròpic. A més, es desenvolupa un **prototip d'aplicació per la visualització i consulta de les dades**.

L'eina multicriteri, desenvolupada amb el **suport del Servei d'Infraestructura Verda de l'Àrea Metropolitana de Barcelona**, contribuirà al seguiment de l'estat de conservació i la presa de decisions de gestió ambiental.

També **es milloren els serveis d'operativitat del sistema d'informació geogràfica del Parc** vinculats a l'aplicació **WebMaps**, una eina de suport clau en diferents àmbits d'**informació territorial i gestió aplicada** que actualitza dades sobre senyalització, treballs forestals, informes urbanístics i atenció de consultes de la ciutadania.

ÀMBIT 2

Mantenim i millorem

ELS SERVEIS ECOSISTÈMICS I EL PAISATGE

Es consoliden les activitats de la pagesia que contribueixen un paisatge de mosaic agroforestal, i es vetlla per la preservació i la gestió del patrimoni construït al Parc.

27 PROJECTES AGRORAMADERS AL CATÀLEG DE LA PAGESIA AL PARC

1.000 CAPS DE BESTIAR CONTRIBUEIXEN AL MANTENIMENT DELS ESPAIS FORESTALS

146 INICIATIVES DE MILLORA AGRÀRIA SUBVENCIONADES

14 PROJECTES I ESTUDIS D'OBRES AMB LA CONTRIBUCIÓ DELS SERVEIS TÈCNICS DEL PARC

54 INTERVENCIÓNS DE RESTAURACIÓ I MANTENIMENT EN FONTS, ESPAIS FONTINALS, I BASSES

UN PAISATGE DE MOSAIC AGROFORESTAL DIVERS I UNA PAGESIA ACTIVA

El Parc Natural de la Serra de Collserola té una **superfície potencialment agrícola d'aproximadament 600 hectàrees**, un 7,4% del total de l'espai natural protegit. L'activitat agrícola se centra principalment en els cultius herbacis de secà, localitzats majoritàriament a les àrees perifèriques del vessant del Vallès. Aquests cultius, que inclouen **cereals i farratges**, suposen el **40% de la superfície agrícola activa**. Segueixen en importància els cultius d'olivera, ubicats especialment al sector del Llobregat, i l'horta, present al voltant de masies i rieres. Aquest any destaca la incorporació de dos nous productors de vinya a Sant Cugat del Vallès: els Rabassaires, als terrenys propers al Pi d'en Xandri, i Can Vell.

El PEPNat preveu l'**impuls de la pastura al Parc** a través de la definició d'**àrees de pastura prioritària** on és important consolidar la presència de ramats. El 2023 Collserola acull ramats d'ovelles i cabres a El Papiol, Sant Feliu de Llobregat, i de manera provisional a Montcada i Reixac. També s'executa el procés de contractació d'un nou ramat que amplia l'àmbit de pastura al Parc, concretament als entorns de Can Coll, recuperant així aquesta activitat a Cerdanyola del Vallès, 10 anys després que es perdés el ramat de la finca de Can Codina. Alhora, Collserola compta amb dos petits ramats de rucs, a la finca de Can Cussó de Sant Cugat del Vallès, i a la finca de Can Domènech entre El Papiol i Sant Cugat del Vallès.

27

PROJECTES AGRORAMADERS CONFORMEN EL CATÀLEG DE LA PAGESIA DEL PARC

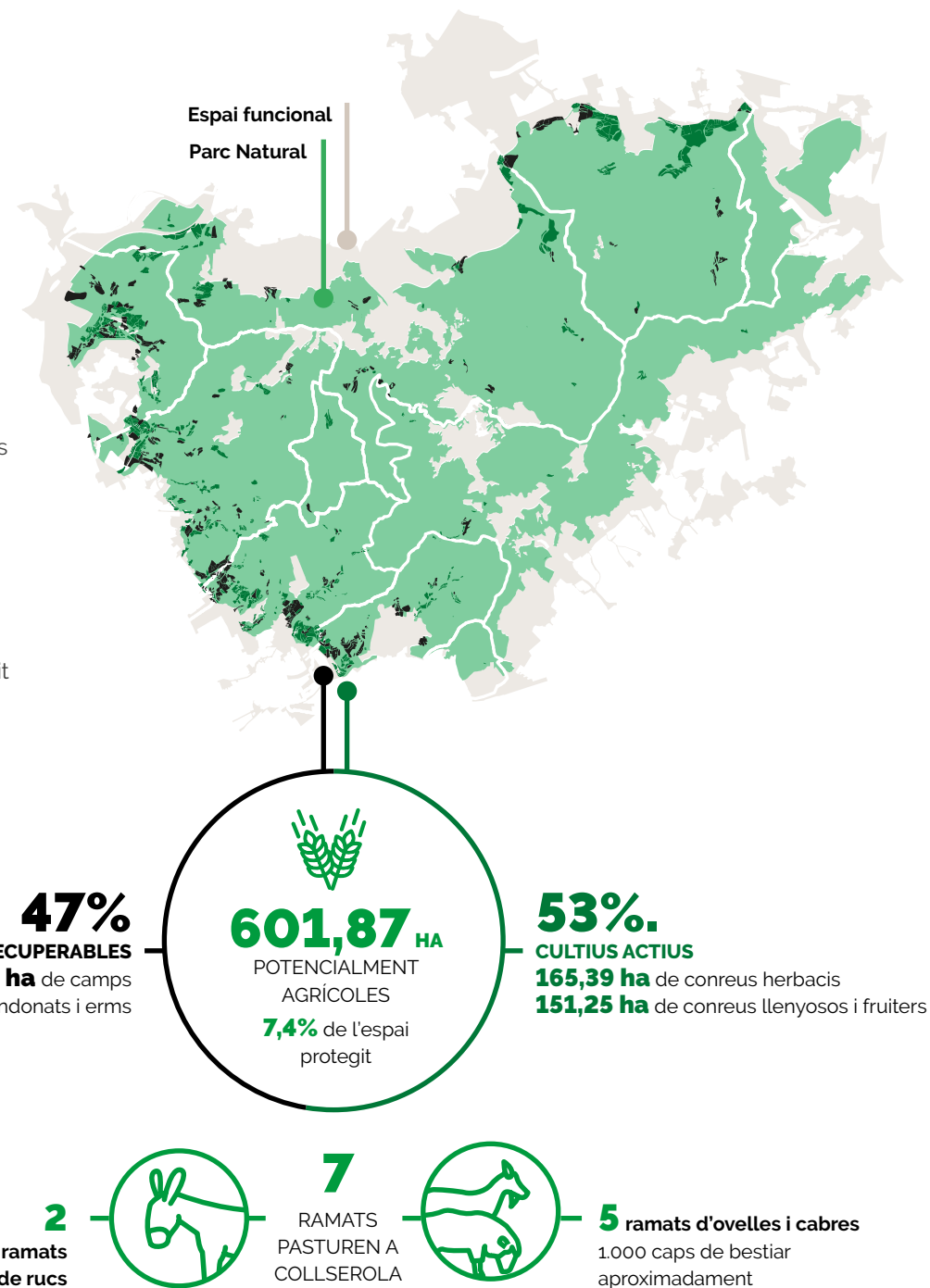

75%

DE LA PRODUCCIÓ DE SECTOR PRIMARI ÉS ECOLÒGICA I DE PROXIMITAT

[CONSULTA EL PLA AGROPECUARI DEL PARC >](#)

[CONSULTA EL PROJECTE "ALIMENTEM COLLSEROLA" >](#)

Es consolida el Contracte Agrari de Collserola amb 17 projectes subvencionats

Té lloc la segona edició del [Contracte Agrari de Collserola \(CAC\)](#), una eina econòmica per **fomentar i reforçar l'activitat del sector primari al Parc** centrada a donar valor als serveis ambientals que l'activitat pagesa aporta al territori i a les persones més enllà de la producció. Una novetat important de la convocatòria d'enguany és que la **dotació econòmica prové íntegrament de recursos del Consorci**. Alhora, s'ha millorat la part administrativa (documentació, llegibilitat i materials de suport) i la concreció de les actuacions subvencionables, fins a definir un total de **30 categories agrupades en tres àmbits**: promoció dels serveis ecosistèmics (18), impacte sociolaboral (7) i millora de les infraestructures agràries (5).

74.496,02 €

PER **146** INICIATIVES DE MILLORA AGRÀRIA

↑ **11%** respecte a 2022 (67.190,25 €)

17

AJUTS DEL CAC ATORGATS **4.382,19 €** de mitjana per projecte

131,60

HECTÀREES D'ACTIVITATS AGRÀRIES DINAMITZADES

INICIATIVES MÉS PRESENTS EN ELS PROJECTES SUBVENCIONATS PEL CAC

Benvinguts a la Collserola Pagesa

L'1 d'octubre té lloc a la finca gestionada per La Rural de Collserola, a Valldoreix, la **primera edició de la jornada Collserola és pagesa**. Aquest esdeveniment, impulsat en el marc del programa [Alimentem Collserola](#) i l'associació Collserola Pagesa, aplega diverses activitats relacionades amb l'activitat agrària al Parc.

El públic assistent ha gaudit de parades amb mostres i tastos de productes locals, tallers, xerrades, música, activitats lúdiques, un dinar popular, una mostra de maquinària agrícola i l'exposició "Collserola és pagesa. Fites agroecològiques a la Serra 2016-2023". Durant tota la setmana, s'han pogut visitar les finques de Can Monmany, Can Domènech, Can Calopa, Can Bonfill, i a l'apiari de Can Salat per conèixer de prop el seu dia a dia i la seva contribució al territori.

Millora i intervencions en el paisatge i el patrimoni del Parc

3 PROJECTES D'OBRES
1 ESTUDI HISTÒRIC
IMPULSATS PEL CONSORCI

130.142,45 €

APORTATS PEL CONSORCI
2.999 € aportats per l'empresa Spirax Sarco
en el marc del programa de mecenatge

Enguany destaquen les iniciatives relacionades amb **patrimoni i biosistemes vinculats amb l'aigua**, amb la mirada posada en la millora de la gestió dels recursos hídrics i la resiliència davant els efectes del canvi climàtic.

Rehabilitació de Can Borni

S'ha dut a terme la rehabilitació de l'edifici de Can Borni, equipament de referència del personal de camp del Consorci situat a Vallvidrera, proper al Tibidabo i la carretera de la Rabassada. Finançades amb pressupost del Consorci, les millores s'han centrat en l'eficiència i sostenibilitat, **introduint estratègies passives per reduir el consum d'aigua i energia**. Les obres també han servit per resoldre deficiències existents i reformar vestidors i serveis higiènics. L'equipament de Can Borni forma part dels Jardins del mateix nom, construïts per Nicolau Maria Rubió i Tudurí amb motiu de l'Exposició Internacional de 1929.

[CONEIX ELS JARDINS DE CAN BORNÍ >](#)

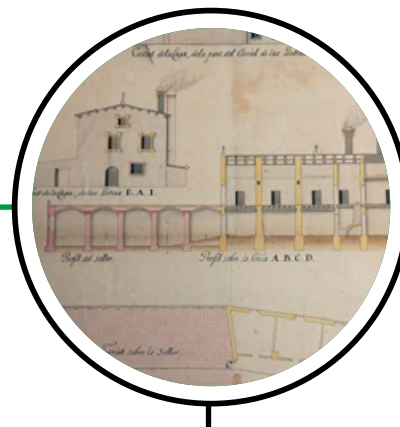
Millora de la bassa del torrent de Ca n'Amigó

El Consorci ha continuat les obres de **conservació del sistema hidràulic de la finca de Torre Abadal** a Sant Feliu de Llobregat. **Finançades per l'empresa Spirax Sarco, en el marc d'un programa de mecenatge**. Aquestes intervencions han comptat amb la participació de professionals de l'empresa en activitats de **Responsabilitat Social Corporativa** i se sumen a la recuperació de la mina que recull l'aigua del barranc de Ca n'Amigó feta el 2022.

Arranjament de la teulada de la nau d'ovelles de Ca n'Oller

S'ha realitzat la reposició de les canals de la teulada de la nau d'ovelles de Ca n'Oller a Montcada i Reixac, una instal·lació ramadera afectada per humitats i danys patits pel temporal Glòria, l'any 2020. Les obres han permès **restaurar la funcionalitat de la teulada i protegir la instal·lació ramadera**.

Estudi històric-arquitectònic de la Torre Abadal

S'ha realitzat un estudi històric-arquitectònic de l'edifici ubicat a Sant Feliu de Llobregat per **guiar la futura restauració** de la masia, amb l'objectiu de preservar-la i adaptar-la a usos futurs, preferentment agropecuaris.

Bioenginyeria al pantà de Vallvidrera

Els Serveis tècnics del Parc fan el seguiment d'una **intervenció paisatgística de bioenginyeria** a la cua del pantà de Vallvidrera. L'alumnat del màster d'Ecologia, gestió i restauració del Medi Natural de la Universitat de Barcelona, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, ha instal·lat estructures vegetals en forma de "U" conegudes com a *Cross Vane* que milloren la retenció de sediments, creen espais de continuïtat ecològica amb el bosc de ribera, i proporcionen refugi per la fauna.

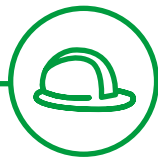
Nou col·lector de sanejament al Torrent dels Arcs

Es fa el seguiment ambiental de les obres de **renovació del sistema de clavegueram i drenatge** al Torrent dels Arcs, a Sarrià. Promoguda per l'Ajuntament de Barcelona i recollida al Pla Director Integral del Sanejament, l'obra inclou la construcció d'un camí de servei amb murs d'escullera i la restauració ambiental dels talussos amb **tècnica de bioenginyeria** denominada *mur Krainer*. Aquesta tècnica utilitza troncs horitzontals per frenar l'erosió, millorar la dinàmica fluvial i afavorir la fauna i flora.

Intervencions de millora al cementiri de Roques Blanques

El Consorci fa un seguiment de les obres de **creació de terrasses adaptades i integrades a la topografia del terreny** al cementiri de Roques Blanques, ubicat a Can Tintorer, al límit nord del terme municipal del Papiol. Aquestes intervencions busquen adaptar el cementiri a les condicions del terreny, millorant-ne la funcionalitat i la integració paisatgística.

5 SEGUIMENTS I 1 ESTUDI EFECTUATS PER PROFESSIONALS DEL CONSORCI EN PROJECTES EXECUTATS AL PARC PER ALTRES ENTITATS

Actuacions urgents a la Torre de Santa Margarida

Els Serveis tècnics del Parc segueixen el **projecte de consolidació, conservació i protecció de diversos elements constructius** a les ruïnes del Monestir de Santa Margarida de Valldonzella. L'Ajuntament de Barcelona impulsa aquest projecte, finançat per l'Oficina Collserola. Les actuacions inclouen la preservació de l'edifici del monestir, la torre, la nau, la façana oest de l'església i l'ermita romànica.

Seguiment del viaducte del funicular del Tibidabo

A petició de l'Ajuntament de Barcelona, s'encarrega un estudi històric-arquitectònic del viaducte de l'estació inferior del funicular del Tibidabo, datat del 1905. L'objectiu és **definir les actuacions de consolidació, conservació i protecció** dels elements constructius existents. El projecte ha estat finançat per l'Oficina de Collserola i el Consorci ha portat a terme el seu seguiment.

Estudi de conservació de fonts patrimonials al vessant barceloní

El Consorci i BIMSA promouen l'anàlisi de l'**estat de conservació de 17 fonts patrimonials** als districtes de Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó, i Nou Barris de Barcelona. L'informe inclou propostes de millora ambiental i recuperació històrica, amb intervencions previstes entre 2024 i 2025. El projecte compta amb la contribució de fons Next Generation.

Intervencions de restauració i seguiment de fonts, espais fontinals i basses

Durant tot l'any es fan intervencions per **millorar l'estat de conservació de fonts patrimonials** (neteja i millora de l'entorn, poda i esporga de vegetació, etc.), la majoria de les quals compten amb la **contribució d'entitats i empreses en el marc dels programes de participació** *Collaborem amb el Parc*, i d'activitats de Responsabilitat Social Corporativa (RSC).

Al mateix temps, el Consorci promou la realització de tasques d'**arranjament en espais fontinals i basses** (intervencions de millora estructural dels elements construïts, dels camins d'accés, tasques forestals a l'entorn, etc.) a càrrec de la brigada de personal de camp de l'ens o mitjançant la contractació d'empreses externes. Enguany, destaca el **recondicionament de la bassa de la Feixa dels Ocells del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll**. L'actuació ha consistit a reparar la lona impermeabilitzant per evitar fuites i retirar els sediments acumulats, contribuint a mantenir una làmina d'aigua estable, essencial com a recurs per a la fauna local, com espai d'abeurador, i punt de cria d'amfibis.

35

mitjançant jornades participatives amb la ciutadania

6

executades per les brigades de manteniment

41

INTERVENCIONS EN FONTS

- 18** a Barcelona
- 7** a Sant Cugat del Vallès
- 5** a Molins de Rei
- 4** a Cerdanyola del Vallès
- 2** a Sant Feliu de Llobregat
- 2** a Sant Just Desvern
- 1** a El Papiol
- 1** a Esplugues de Llobregat
- 1** a Montcada i Reixac

8

ARRANJAMENTS EN ESPAIS FONTINALS

- 5** a Barcelona
- 2** a Molins de Rei
- 1** a Sant Feliu de Llobregat

5

INTERVENCIONS EN BASSES

- 2** a Barcelona
- 2** a Cerdanyola del Vallès
- 1** a Sant Feliu de Llobregat

ÀMBIT 3

Minimitzem les pertorbacions,

AFAVORIM LA RESILIÈNCIA

Es porta a terme una gestió forestal adaptativa en un any en què els efectes del canvi climàtic sobre els sistemes naturals han estat especialment extrems, es manté una vigilància activa del territori, i es vetlla per un ús ordenat i responsable de la xarxa d'ús públic.

>375.000 €
 INVERTITS EN MANTENIMENT
 I MILLORA DE L'ESPAI PÚBLIC

98
 DIES DE CAMPANYA DEL
 DISPOSITIU DE PREVENCIÓ
 D'INCENDIS

1.320
 SERVEIS DE VIGILÀNCIA ACTIVA
 DE LA GUARDERIA DEL PARC

5,13
MILIONS
 DE VISITANTS A COLLSEROLA

34.207
 PARTICIPANTS EN ACTIVITATS
 D'ÚS PÚBLIC AUTORITZADES

UN ANY DE SEQUERA ESTRUCTURAL I TEMPERATURES DE RÈCORD

Les dades meteorològiques de l'Observatori Fabra de Barcelona han estat alarmants: El 2023 ha estat el **tercer any consecutiu amb només la meitat de la precipitació mitjana** des del 1914, i el **segon any més càlid** de tota la sèrie històrica de registres, després del 2022. Aquesta meteorologia extrema, especialment el dèficit de precipitació, s'ha fet notar als paisatges de la Serra, provocant processos de **decaïment forestal i una creixent mortalitat d'arbrat**.

Per eliminar el risc de caiguda d'arbres secs i la possible afectació d'incendis o plagues, el Consorci ha realitzat **dues intervencions per retirar arbres morts o afectats per escarabats perforadors** del gènere *Tomicus* a l'àrea de Barcelona, a les zones de Can Caralleu-Parc de Sentmenat i al vessant est del Turó de Santa Maria. També s'ha programat una **actuació d'urgència a l'estació de FGC Baixador de Vallvidrera i l'accés al Centre d'Informació del Parc**, amb el finançament de l'Ajuntament de Barcelona. Tot i ser una superfície relativament petita (3 hectàrees), la sequera i altres factors com l'avançada edat dels arbres o la competència per l'aigua han provocat una **alta presència de pins pinyers morts o en decaïment accelerat**.

La reducció de les reserves hídriques dels pantans i basses del Parc ha estat un altre efecte significatiu de la sequera. Destaca la **pèrdua de la làmina d'aigua al pantà de Vallvidrera i a la bassa de Can Coll**.

309,5 L/m²
DE PRECIPITACIÓ TOTAL

36 DIES
AMB PLUGES > 1 L/m²

94,5 L/m²
RECOLLITS EN ELS
3 MESOS D'ESTIU
(juny, juliol i agost)

2 LLARGS PERÍODES
SENSE QUASI PRECIPITACIÓ

1 L/m² en 60 dies
entre 28 de febrer i 28 d'abril

10,3 L/m² en 73 dies
entre 28 d'octubre i el 31 de desembre

17,7 °C
DE TEMPERATURA MITJANA ANUAL

23 D'AGOST DE 2023
UN DIA DE RÈCORD

38,8 °C temperatura màxima
registrada en un mes d'agost des de 1914

29,4 °C temperatura mínima
registrada, la més elevada enregistrada mai en una jornada sencera

40 DIES
DE TEMPERATURA MÀXIMA > 30 °C

52 NITS TROPICALS
(TEMPERATURA MÍNIMA > 20 °C)

Planificació i gestió forestal per millorar la salut i la resiliència dels boscos

En l'àmbit de les **mesures de prevenció passiva** destinades a fer menys vulnerable el territori davant els incendis, es porten a terme **tasques de manteniment a les franges de protecció** que envolten les urbanitzacions i barris de muntanya. **Dins dels límits del Parc Natural**, com als barris de Mas Guimbau, Rectoret i Mas Sauró de Barcelona, les franges han estat executades pel Consorci. Més enllà dels límits del Parc, en terrenys de l'**Espai funcional**, el Consorci assessora els treballs forestals fets pels ajuntaments implicats.

A banda de les franges de protecció en zones habitades, al Parc es porten a terme treballs forestals per reduir la càrrega de combustible als boscos i **crear espais per l'activitat de silvopastura**. Aquestes inclouen tallades selectives, aclarides d'arbrat i desbrossades a les finques Can Cussó i Can Ferriol, que compten amb el suport econòmic d'empreses i fundacions privades dins del projecte LIFE Climark, iniciat en 2022 i promogut pel Centre de la Propietat Forestal de la Generalitat de Catalunya en col·laboració amb el Consorci. En paral·lel a aquestes el Consorci també executa la creació de franges per pastures en terrenys de Montcada i Reixac, i petites franges a Barcelona i Cerdanyola del Vallès.

Les mesures de prevenció passiva a Collserola es complementen amb les **actuacions en la xarxa viària bàsica de prevenció d'incendis** del Parc. Per assegurar la funcionalitat i mobilitat dins d'aquesta s'han invertit **145.200 euros** en intervencions de millora de l'estat de conservació del ferm de pistes i de manteniment de la vegetació dels seus marges.

Altres treballs forestals duts a terme anualment al Parc són els relacionats amb el **seguiment de la processionària del pi** (*Thaumatopea pityocampa*), consistents amb la col·locació de trampes de feromones durant els mesos d'estiu i l'aplicació de tractaments per reduir la presència d'erugues als marges de camins d'alta freqüentació, minimitzant així les molèsties per a persones i gossos. Els tractaments es concentren a les pinedes del vessant barceloní, del Llobregat i del Besòs, i en àrees de lleure i miradors.

Tanmateix, s'ha iniciat la redacció del Pla tècnic de gestió i millora forestal de la finca de Can Baró a Sant Just Desvern, que incorpora **70,85 hectàrees de boscos de titularitat pública adscrits al Consorci**. Paral·lelament, els Serveis tècnics col·laboren amb l'associació de propietaris i propietàries forestals "Iniciatives Collserola" per **impulsar la planificació forestal en el conjunt de finques privades** del Parc.

CONEIX MÉS SOBRE LA GESTIÓ FORESTAL AL PARC >

324 HECTÀREES DE NOVES FRANGES DE PROTECCIÓ EN URBANITZACIONS I BARRIS DE MUNTANYA

182,75 ha a Barcelona
61,51 ha a Sant Cugat del Vallès
40,32 ha a EMD Valldoreix
33,50 ha a Sant Just Desvern
5,99 ha a Esplugues de Llobregat

56% portades a terme pel Consorci

44% planificades i executades pels ajuntaments amb l'assessorament del Consorci

40,5 HECTÀREES DE NOUS ESPAIS DE SILVOPASTURA

24 ha en desbrossades

16,5 ha en intervencions sobre la massa forestal

289 KM DE XARXA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS INTERVINGUTS
 Actuacions portades a terme ● Pel Consorci ● Pels Ajuntaments

117 km d'intervencions de manteniment i millora

83,52 km d'arranjament i conservació
7,44 km de feines extraordinàries
4,15 km de manteniment de la vegetació

22,27 km de repàs de manteniment de la plataforma i la secció de servei

5.290 ERUGUES DE PROCESSIONÀRIA CAPTURADES EN 61 TRAMPES

69,2 km de camins amb tractaments per reduir la seva presència

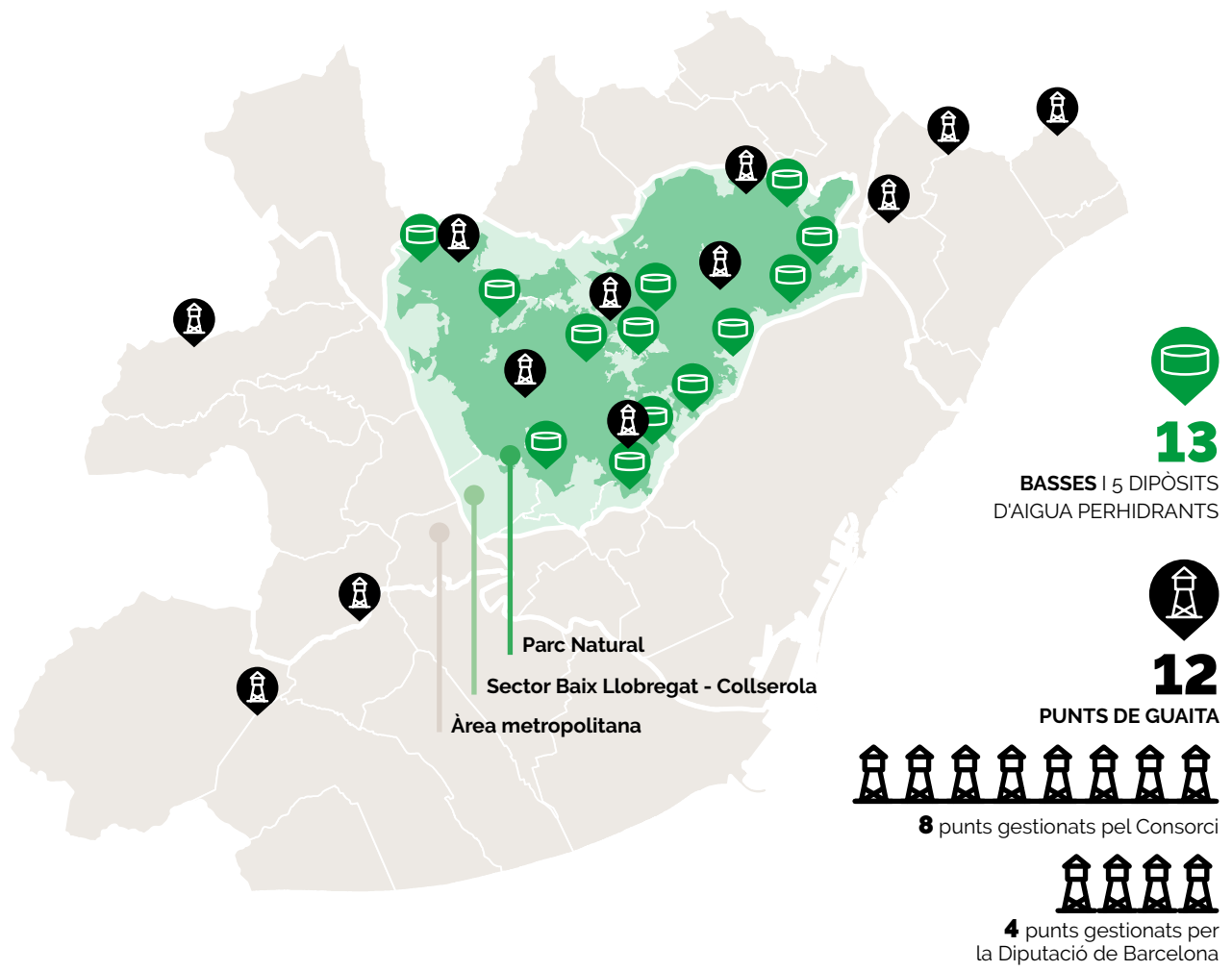
Es reforça el Dispositiu de Prevenció d'Incendis davant el complex escenari climàtic

El Consorci ha **incrementat les mesures de prevenció activa, ampliant l'abast temporal del Dispositiu de Prevenció d'Incendis (DPI)** respecte a la campanya de l'any anterior, fins a assolir un total de **98 jornades**, des del 6 de juny fins a l'1 de setembre, en horari de 10 del matí a 8 del vespre.

Alhora, 2023 ha estat el primer any en què el Consorci ha aprovat un **protocol d'actuació per risc d'incendi forestal al Parc**. Aquest fet ha comportat un increment de la **comunicació al llarg de tota la campanya**, especialment durant els dies de perill molt alt o extrem. S'han utilitzat les xarxes socials, la pàgina web del Parc i la senyalització sobre el terreny (221 cartells informatius sobre el risc d'incendi, la prohibició de circular i el tancament total o parcial dels aparcaments).

El DPI gestionat des del Consorci cobreix 36 municipis de l'Àrea metropolitana de Barcelona, sobrepasant àmpliament el territori del Parc, amb 63.463 hectàrees, de les quals 27.794 hectàrees son sòl forestal.

37
PERSONES TREBALLEN EN EL DPI

El risc d'incendi al llarg de la campanya 2023

Segons els [mapes de predicció de risc d'incendi diari](#) elaborats per la Generalitat de Catalunya:

60% DELS DIES EN QUÈ HA ESTAT ACTIU EL DPI S'HA REGISTRAT UN ALT PERILL D'INCENDI

Per primera vegada **es limita l'accés de vehicles en els dies de condicions climàtiques extremes** al Parc Natural de la Serra de Collserola davant de l'elevat risc d'incendi. Aquesta mesura preventiva s'ha implementat a la zona del Turó d'en Quirze.

DIES SEGONS NIVELL DE PERILL

[MAPES DE PERILL >](#)

Del 9 al 14 d'agost de 2023, l'Àrea metropolitana de Barcelona ha experimentat:

6 DIES DE CONDICIONS CLIMÀTIQUES EXTREMADAMENT SEVERES QUE HAN ACTIVAT EL NIVELL MÀXIM D'ALERTA DEL PLA ALFA DEL COS D'AGENTS RURALS DE CATALUNYA

Aquesta situació ha comportat la **suspensió de totes les activitats amb risc d'incendi forestal**, el tancament preventiu d'aparcaments i el reforç en la comunicació envers la ciutadania per garantir la seva seguretat.

DIES SEGONS NIVELLS DEL PLA ALFA

[PLA ALFA >](#)

[CONSULTA LA MEMÒRIA TÈCNICA DEL DPI >](#)

INCENDIS > 1 HA

AL PARC NATURAL
Incendi del Turó dels Quatre Pins

5

A TOTA L'ÀREA METROPOLITANA
7% del total de conats

68% del total anual de superfície cremada

Balanç positiu del Dispositiu de Prevenció d'Incendis Forestals tot i l'amenaça de la sequera

El 2023 s'ha registrat una **reducció del 34% en els conats d'incendi** respecte a l'any anterior, i una **disminució a la meitat de la superfície afectada** dins del conjunt de l'Àrea metropolitana.

El sector Collserola-Baix Llobregat és el que més incidència de conats ha registrat, però no l'àmbit amb més superfície cremada, essent aquests l'Ordal i Garraf.

Dins dels límits territorials del Parc Natural, malgrat registrar-se un nombre similar de conats d'incendi amb relació a l'any anterior, **la superfície total afectada ha estat sensiblement superior respecte a 2022**, especialment zones amb vegetació arbustiva. Gran part d'aquest increment es deu a l'incendi registrat fora del període de vigilància del DPI (21 d'abril) a la zona del Turó dels Quatre Pins a Montcada i Reixac i que va afectar 1,18 hectàrees, el 62% del total de la superfície cremada al Parc en tot l'any.

El DPI també ha estat responsable de la **detecció més enllà del seu àmbit d'acció metropolitana** d'un total de 95 columnes de fum (cremes, focs urbans i incendis), contribuint a la prevenció en xarxa en el conjunt del territori català.

per donar resposta als grans incendis o fins i tot a una situació tan complexa com la simultaneïtat de grans incendis forestals

Incorporar l'operativa de treball en interfase urbana en la doctrina operativa
Guia interfase urbana

Millorar el treball amb el cos de Mossos d'Esquadra pel que fa a les accions de confinament/evacuació
Treballat per la elaboració de la Guia
Jornades a nivell central i territorial entre Bombers i Mossos

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
bombers

18

75

CONATS D'INCENDI
14,28 ha afectades

AFFECTACIONS SEGONS ÀMBITS

ÀREA METROPOLITANA

% de la superfície forestal total

0,05%

Hectàrees arbrades

1,99 ha

21

SECTOR BAIX LLOBREGAT-COLLSEROLA

CONATS D'INCENDI
2,10 ha afectades

0,02%

0,13 ha

16

PARC NATURAL

CONATS D'INCENDI
1,90 ha afectades

0,02%

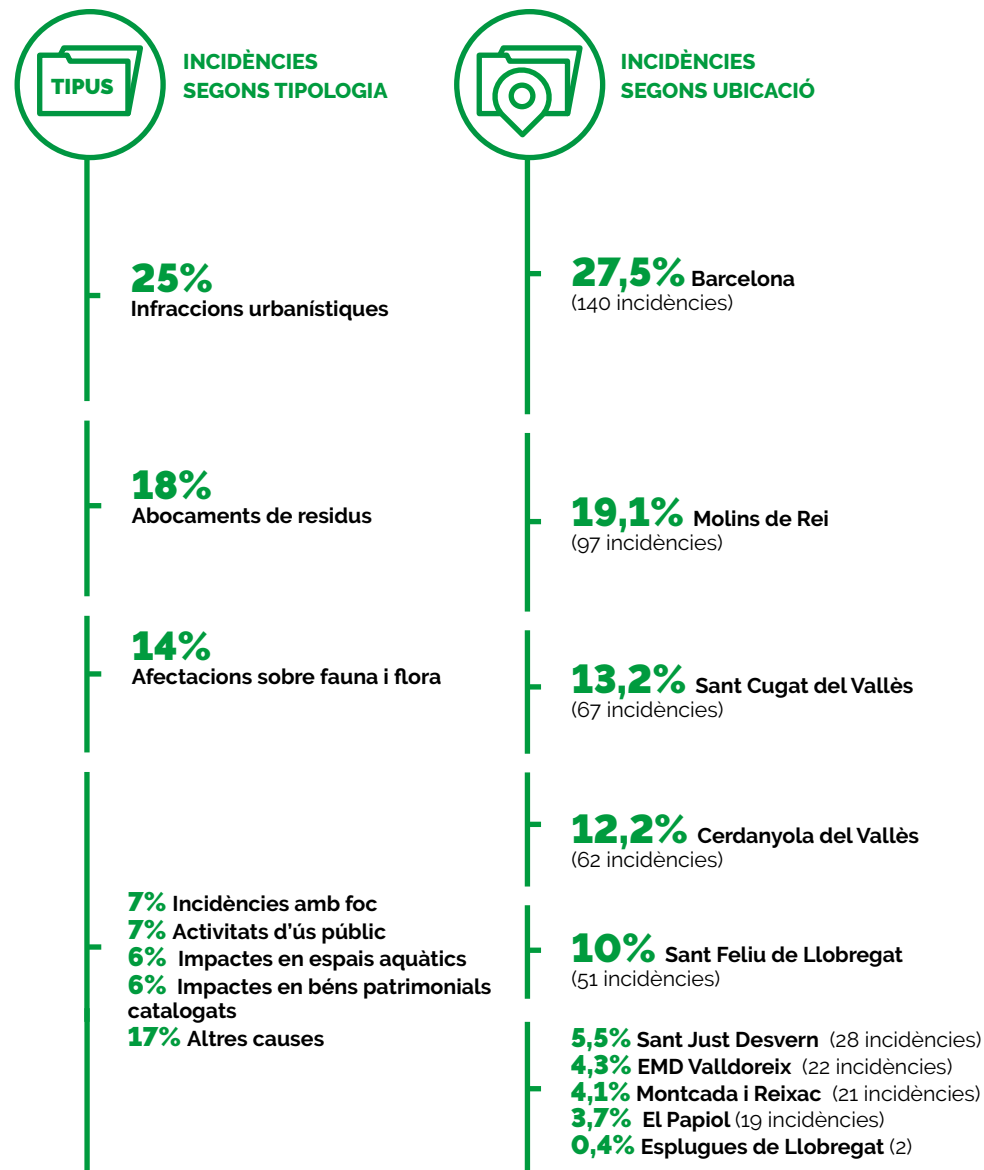
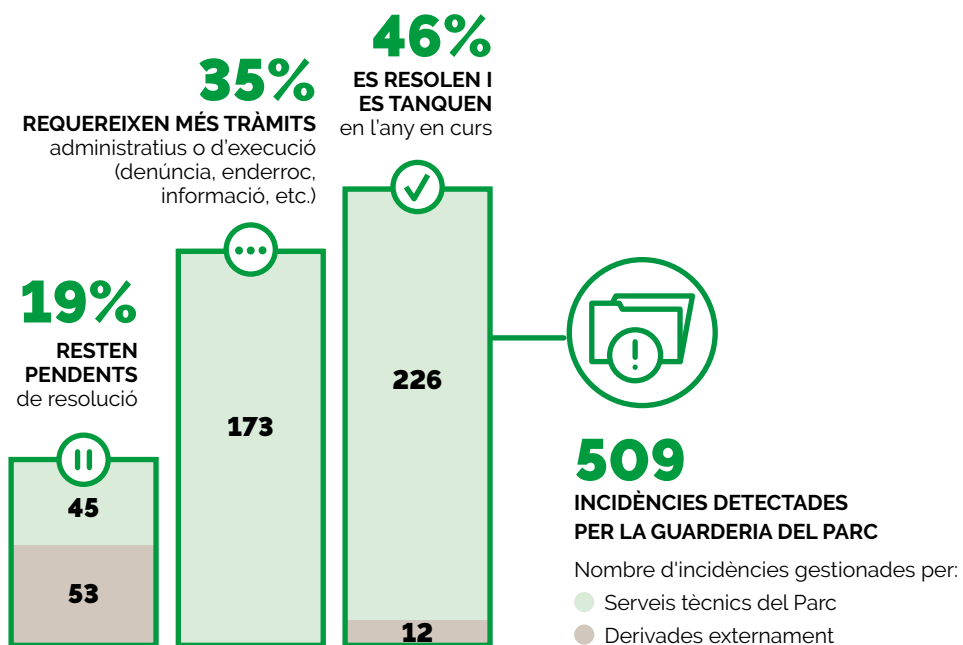
0,13 ha

Efectivitat en la gestió gràcies a la vigilància activa del cos de guardes

La guarderia del Parc realitza diàriament la detecció i seguiment de possibles infraccions urbanístiques i ambientals a l'espai natural protegit. Aquestes activitats es documenten i classifiquen sistemàticament en fulls de servei, per ser derivades a l'organisme competent per a la seva resolució.

El 2023, el cos de guardes ha informat d'un total de **1.320 serveis**, que s'han traduït en **509 noves incidències amb indicis d'infracció contra el medi natural i l'urbanisme**, 444 de les quals han estat gestionades internament pels Serveis tècnics del Parc i 65 han estat derivades a altres ens administratius.

A més del servei de vigilància activa, la guarderia del Parc també gestiona altres procediments de tutela d'activitats al territori. El 2023 es tramiten **24 sol·licituds atorgades a particulars per recollir llenya seca** i **54 permisos per l'ús de claus de tancament de camins i pistes forestals** per particulars, empreses o entitats que porten a terme activitats al Parc (estudis, treballs forestals i de manteniment de camins, etc.).

Es retiren del medi natural 150 tones de residus

El Consorci ha destinat **233.827 euros per la contractació de serveis de neteja periòdica** dels marges de carreteres i camins, àrees de lleure, fonts, i miradors. Aquestes brigades també porten a terme la retirada d'abocaments incontrolats puntuals, intervencions que en ocasions compten amb la participació d'entitats i ciutadania, com és el cas de les jornades *Clean up day*.

MÉS INFORMACIÓ SOBRE ELS SERVEIS DE NETEJA >

144,73

TONES TOTAIS DE BROSSA RETIRADA DEL MEDI NATURAL

↑ **38%** respecte a fa 5 anys

117,27 TONES RECOLLIDES EN ACTUACIONS DE NETEJA ORDINÀRIES

69 punts de neteja habitual

45 km de marges de carreteres i camins

27,46 TONES RECOLLIDES EN ACTUACIONS DE NETEJA EXTRAORDINÀRIES

8 tones de les quals en **jornades de participació**

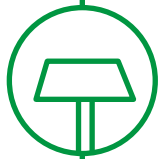
LA XARXA DINÀMICA D'ÚS PÚBLIC DE COLLSEROLA

336 KM D'ITINERARIS SENYALITZATS
[MÉS INFORMACIÓ >](#)

282 KM DE XARXA D'ÚS CICLISTA
[MÉS INFORMACIÓ >](#)

17 MIRADORS
[MÉS INFORMACIÓ >](#)

15 ÀREES D'ESTADA
5 ÀREES DE LLEURE
[MÉS INFORMACIÓ >](#)

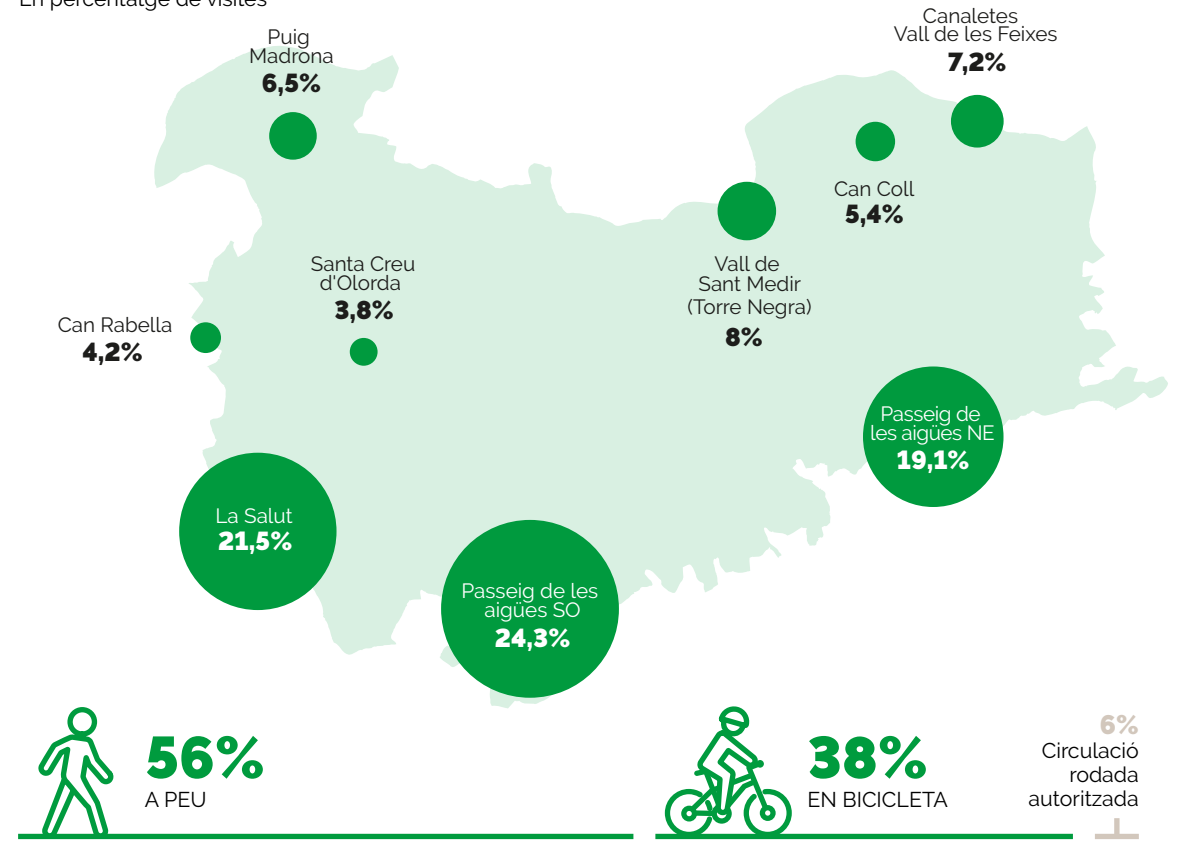
Es manté l'afluència de visitants a Collserola

El Parc Natural ha registrat **5.133.780 visites**, la qual cosa suposa un **descens de l'1%** respecte a l'afluència registrada el 2022, tornant als nivells d'abans de la pandèmia. **Els mesos amb major afluència de visitants son abril i maig**, amb més de mig milió de visites al mes, seguits de setembre i octubre. Per contra, el mes amb menor afluència va ser l'agost, amb poc més de 300.000 visites.

[CONSULTA L'INFORME DE FREQUENTACIÓ AL PARC >](#)

COM I PER ON ACCEDEIXEN ELS VISITANTS?

En percentatge de visites

Es redueix el nombre de sol·licituds d'autorització d'activitats al Parc

El 2023 registra un **25% menys de sol·licituds d'autorització d'activitats d'ús públic respecte a l'any anterior**, tornant a valors similars als registrats abans de la pandèmia. **El total d'usuaris d'aquestes activitats ha estat de 34.207 persones.** Segons tipologies, les activitats a peu continuen sent les més nombroses, amb gairebé el 75% dels usuaris totals.

El tràmit electrònic d'autoritzacions, obligat per entitats, empreses i administracions i opcional per a particulars, s'ha consolidat com la via d'entrada del 100% de les sol·licituds presentades.

Per altra banda, s'ha avançat en la sensibilització sobre la importància del **tràmit d'informació prèvia per activitats d'ús públic que no requereixen autorització**, especialment per a grups escolars de menys de 75 alumnes que visiten el Parc durant les hores lectives.

ÀMBIT 4

Promovem L'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Es commemoren els 35 anys d'educació ambiental a Collserola: passat, present i futur d'un ampli i divers ventall de propostes educatives adreçades a tots els públics; es treballa en xarxa amb els equipaments culturals del territori, es promou la participació d'entitats, empreses, i ciutadania; es potencia la comunicació ambiental amb l'objectiu de comptabilitzar la conservació dels valors del Parc Natural amb el seu ús social.

14.235
ALUMNES I MESTRES
PARTICIPEN DELS
PROGRAMES EDUCATIS
ADREÇATS AL CONJUNT
DE LA COMUNITAT
EDUCATIVA

23.506
VISITANTS ALS EQUIPAMENTS
D'ACOLLIDA I ATENCIÓ AL
PÚBLIC DEL PARC

3.547
PARTICIPANTS EN LES
ACTIVITATS DE L'AGENDA
DEL PARC

4.500
PARTICIPANTS EN ELS
PROGRAMES DE FOMENT
DE LA PARTICIPACIÓ

6.815
CONSULTES CIUTADANES
ATESES

35 ANYS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A COLLSEROLA

1987 .....
L'educació ambiental es planteja com un eix fonamental del Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola.

1988 .....
Inici de les activitats d'educació ambiental al Parc amb la posada en marxa dels primers programes a **Can Coll CEA**.

1990 .....
Inauguració del **Centre d'Informació del Parc** i el centre d'educació ambiental de **Mas Pins** (actiu fins al 2006).

1991 .....
Inici del programa pioner **Voluntaris de Collserola**.

1993 .....
Creació del **Centre de Documentació i Recursos Educatius**, referent en dinamització pedagògica i coneixement de Collserola.

2015 ..... **2023**
El programa *Voluntaris de Collserola* es reconverteix en **programes de foment de la participació** amb els canvis en la normativa de voluntariat.

1 Durant més de tres dècades el **Projecte d'Educació Ambiental de Collserola** ha desenvolupat una oferta àmplia i transversal de **programes adreçats a tots els públics**
2 que s'han consolidat com a **referents en els espais naturals protegits de Catalunya**.
3 Programes essencials com *EL Curs al Parc* adreçat al **món escolar**, i l'*Agenda del Parc*
4 destinada a oferir **propostes al conjunt de la ciutadania** han continuat plenament vi-
5 gents, mentre que el pioner programa *Voluntaris de Collserola* basat en la participació de persones i entitats s'ha adaptat a la normativa de voluntariat vigent.

En tot aquest temps les condicions humanes i materials han estat clau, especialment la **creació d'un equip estable de professionals i l'establiment d'equipaments de referència** com son el Centre d'Informació del Parc, Can Coll CEA i el Centre de Documentació i Recursos Educatius.

En l'àmbit de la comunicació i la divulgació ambiental, la **senyalització orientativa i divulgativa** va ser la primera gran actuació, seguida del butlletí trimestral del Parc i les publicacions com les guies de natura, el nou mapa-guia del Parc o el conte "Qui ha passat per aquí?". Amb la irrupció de les TIC, gran part de comunicació ha passat als entorns digitals, amb una renovació de la **pàgina web del Parc** i una activa presència a les xarxes socials.

Tot i que els objectius inicials de donar a conèixer el Parc i valorar els seus beneficis ambientals s'han assolit ràpidament, l'èxit del Parc ha comportat fer front a **nous reptes**, com l'augment exponencial de visitants i les seves conseqüències en la qualitat ambiental de l'entorn. Els elements i valors educatius desenvolupats durant tots aquests anys, com la creació i consolidació de xarxes humanes de treball, la confiança entre els agents que actuen al territori, així com l'experiència adquirida i els recursos generats, de ben segur seran claus per abordar el futur.

14.272 alumnes de centres educatius participen en activitats d'educació ambiental

El Centre d'Educació Ambiental de Can Coll i el Centre d'Informació del Parc han acollit durant el curs escolar 2022-2023 un total de **12.607 infants i joves de 578 grups/classe** que participen de les activitats d'educació ambiental del programa *El Curs al Parc*. S'ha observat un increment significatiu de la participació de centres educatius de municipis de l'àmbit del Parc en el programa *El Curs al Parc*, especialment de l'alumnat provinent de Barcelona.

Aquests dos equipaments gestionats pel Consorci també han acollit un total de **1.665 alumnes de 51 grups/classe** que han gaudit d'**activitats educatives per compte propi amb l'assessorament pedagògic** o fent ús dels recursos que el Parc ofereix. En destaquen les visites a l'exposició del Centre d'Informació i la masia de Can Coll, aquestes darreres portades en el marc del programa *Cerdanyola Educa*, en col·laboració amb l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

L'equip d'educació també ha portat a terme **118 acompanyaments al professorat** de les escoles que participen en el programa, amb reunions de coordinació i atenció educativa, i s'ha proporcionat **acollida i formació a 7 estudiants** en pràctiques o cursant treballs de finals de grau i màster.

[CONSULTA EL PROGRAMA EL CURS AL PARC >](#)

88,3%
del total
d'alumnes

12.607

ALUMNES AL PROGRAMA
EL CURS AL PARC
578 grups/classe

16,7%
del total
d'alumnes

1.665

ALUMNES VISITEN PER LLIURE AMB
ASSESSORAMENT PEDAGÒGIC
51 grups/classe

68,5%

CAN COLL

396 grups/classe
137 dies amb activitats

31,5%

CENTRE D'INFORMACIÓ

182 grups/classe
87 dies amb activitats

84,7%

CENTRE
D'INFORMACIÓ
39 grups/classe

15,3%

CAN COLL
12 grups/classe

PERFIL DE L'ALUMNAT DEL PROGRAMA *EL CURS AL PARC*

45% educació primària - **261** grups

35% educació infantil - **204** grups

8% educació secundària - **46** grups

5% educació especial - **29** grups

4% cicles formatius - **23** grups

1% batxillerat - **8** grups

1% universitaris - **7** estudiants

28%
Municipis de
fora del Parc

PROCEDÈNCIA
DE L'ALUMNAT

19%
Resta de municipis del Parc

53%
Barcelona

[CONSULTA ELS SERVEIS DEL CDRE >](#)

3.252
PRÉSTECES DE
DOCUMENTS
I MATERIALS

107
PRÉSTECES
DE RECURSOS
EDUCATIUS

15
PROPOSTES
EDUCATIVES
A MIDA
700 participants

**ASSESSORAMENT
PEDAGÒGIC**
334
CONSULTES ATESES

47% presencials
45% correu
electrònic
8% telefòniques

408
VISITES AL CATÀLEG
DE FONDS DOCUMENTAL
DEL CDRE

151
CONSULTES ALS
BUTLLETINS DEL PARC

11
ASSESSORAMENTS
ACADÈMICS PER
TFGS I TFMS

S'incrementa l'activitat de dinamització educativa

El Centre de Documentació i Recursos Educatius (CDRE) ha registrat un augment significatiu dels **serveis d'assessorament pedagògic**, préstec de materials, i acompanyament de propostes educatives a mida. També s'ha ampliat la **col·laboració en xarxa amb entitats i equipaments del territori**.

Per tercer any consecutiu s'ha col·laborat amb el projecte Parcs i biblioteques, naturalment! de la Diputació de Barcelona, i en la celebració d'efemèrides ambientals com la iniciativa *Plantem poesia*, del Dia Europeu dels Parcs. A més, s'ha participat en projectes de creació artística com *Art i ciutat* de Sant Cugat del Vallès, i *Ecotons* del Centre d'Investigació Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), així com iniciatives de dinamització educativa equipaments del territori com la masia de Can Calopa, el Centre de Natura Can Soler i els centres cívics de Barcelona. També s'ha pres part en activitats impulsades per organitzacions de centres de documentació ambientals i d'espais naturals protegits, com el 12è seminari de la xarxa RECIDA i les iniciatives de la xarxa DocAmbCat.

[CONSULTA L'AGENDA D'ACTIVITATS >](#)

L'Agenda del Parc aplega 3.547 participants

Durant els caps de setmana es porten a terme les activitats d'Agenda del Parc en els diferents equipaments de l'àmbit de Collserola, i en altres indrets i itineraris aptes per fer-hi activitats amb grups de persones.

Les **propostes periòdiques**, que es porten a terme principalment en els equipaments gestionats pel Consorci com el Centre d'Informació del Parc, Can Coll CEA, i l'Espai d'Interpretació del Pantà de Vallvidrera, inclouen nits d'astronomia, descobertes en família, passejades temàtiques, així com les iniciatives *Vols col·laborar?* i *d'Excursió amb* en les quals prenen part activa les entitats locals. Per altra banda, les activitats **Especials d'Agenda** impliquen un important **treball en xarxa amb equipaments municipals i entitats** de l'entorn del Parc per organitzar de manera col·laborativa propostes de temàtiques i abast molt divers, com és el cas de la **celebració d'efemèrides ambientals**.

70 ACTIVITATS
D'AGENDA DEL PARC

41 activitats
periòdiques
609 participants

29 activitats
Especials d'Agenda
2.928 participants

LES PROPOSTES
D'AGENDA DEL PARC
ARRIBEN A ESPAIS
DE **7** MUNICIPIS
DEL PARC

ES COL·LABORA
AMB **11** ENTITATS
I EQUIPAMENTS
MUNICIPALS

ES PARTICIPA
D'**11** EFEMÈRIDES
AMBIENTALS

23.506 persones ateses als equipaments d'acollida i atenció als visitants

El Consorci gestiona **tres equipaments d'acollida i atenció presencial** que ofereixen informació, exposicions permanents i temporals, recursos temàtics, i propostes lúdiques al conjunt de visitants de Collserola.

El principal d'aquests espais és el Centre d'Informació del Parc, obert tots els dies de la setmana, que a més fa les funcions de recepció i gestió de les consultes telefòniques i telemàtiques adreçades al Consorci. Can Coll CEA i l'Espai d'Interpretació del Pantà de Vallvidrera obren al públic els diumenges de setembre a juny.

Aquests equipaments gestionats pel Consorci també acullen **esdeveniments i activitats organitzades per entitats i col·lectius**, com presentacions, jornades divulgatives, sessions de treball, i propostes formatives.

El mapa d'acollida i atenció als visitants a Collserola el complementen el Castell de Torre Baró, obert tots els dies, i el Centre de Natura de Can Soler, obert el segon i quart divendres i diumenge de mes, ambdós gestionats per l'Ajuntament de Barcelona. Enguany no s'han instal·lat **punts d'informació mòbils**, habituals durant els mesos de més freqüentació al Parc.

6.815

CONSULTES REBUDES

60%

a través de correu electrònic

35%

per telèfon

5%

per formularis electrònics

32 a través d'instància genèrica

357 a través de Collserola Respon

(↑ 50% respecte a 2022)

89%

VISITANTS S'ATENEN EN EQUIPAMENTS GESTIONATS PEL CONSORCI (20.098 persones)

78 SESSIONS D'ESPais I INSTALLLACIONS

63 activitats al Centre d'Informació del Parc

14 activitats a Can Coll CEA

11%

VISITANTS S'ATENEN EN EQUIPAMENTS GESTIONATS PER ALTRES ADMINISTRACIONS (2.524 persones)

14.674

PERSONES AL CENTRE D'INFORMACIÓ DEL PARC

53%

Persones al cap de setmana

47%

Persones els dies feiners

4.681

PERSONES A CAN COLL CEA

1.629

persones a l'Espai d'Interpretació del Pantà

1.147

persones al Castell de Torre Baró

777

persones al Centre de Natura de Can Soler

Es fomenta la participació en la gestió i conservació del Parc

La participació dels diferents agents del territori és essencial per millorar l'abast de la gestió i conservació dels espais naturals protegits. Aquesta tasca requereix dinamització i coordinació per alinear les **propostes i iniciatives dels diferents collectius i fer-les compatibles amb els objectius de conservació del Parc**. Per aquest motiu, el Consorci desenvolupa el conjunt de **programes de foment de la participació** dirigits a **entitats, empreses, centres educatius, i també a la ciutadania** a títol individual.

- **Col·laborem amb el Parc.** Iniciatives de divulgació, conservació i millora del patrimoni amb la participació periòdica o puntual d'entitats i centres educatius.
- **Participació en la gestió.** Projectes temàtics com l'erradicació de l'ailant o el seguiment d'espècies exòtiques amb collectius.
- **Vols col·laborar?** Jornades de participació ciutadana incloses a l'Agenda d'activitats del Parc.
- **Responsabilitat Social Corporativa, mecenatges i patrocini.** Programes per a la participació d'empreses en la gestió del Parc, a través de voluntariat corporatiu o contribucions econòmiques.

202 ACTUACIONS EN PROGRAMES DE FOMENT DE LA PARTICIPACIÓ

4.500
USUARIS

64 Catalogació i manteniment d'espais (31%)

48
ENTITATS

39 Neteja de l'entorn (19%)

34
CENTRES EDUCATIUS

29 Manteniment i recuperació d'espais (14%)

17
EMPRESSES

20 Seguiment de l'estat ecològic de les rieres (9%)

18 Seguiment de les repoblacions (9%)

8 Manteniment de senyalització (4%)

7 Catalogació i manteniment d'elements de pedra seca (4%)

7 Seguiment dels arbres singulars (4%)

7 Seguiment i control de plantes exòtiques invasores (4%)

3 Seguiment de plantes prioritàries i d'interès local (2%)

75%
Iniciatives de conservació i manteniment dels sistemes naturals i el patrimoni del Parc

25%
Iniciatives de millora del coneixement de la biodiversitat

3.663 persones
en **149** actuacions de *Col·laborem en el Parc*

570 persones
en **40** actuacions de projectes de *Participació en la gestió* (*Let's Clean Up* i *Projecte Rius*)

259 participants
en **13** actuacions de *Responsabilitat Social Corporativa* (13 empreses i 1 entitat)

4

ACORDS DE COL·LABORACIÓ AMB EMPRESSES:

- Cementiris de Barcelona
- Nombert Gestió Integral de Cementiris
- Parc d'Atraccions del Tibidabo
- Torre de Collserola

3.500 €

APORTATS PER 2 INICIATIVES DE PATROCINI I MECENATGE

de l'empresa Spirax Sarco i l'Associació de Veïns i Veïnes de Santa Maria de Vallvidrera-Mas Sauró

Es millora la comunicació institucional i la divulgació ambiental

El **web del Parc Natural de la Serra de Collserola** ha mantingut un nombre d'usuaris i visualitzacions similar al d'anys anteriors i es consolida com el portal de referència per la ciutadania en temes relacionats amb **l'ús públic al Parc**. La principal novetat d'enguany ha estat la **renovació de les pàgines del programa *El curs al Parc* i la incorporació d'un nou portal de reserves en línia**. Així mateix, la **seu electrònica del Consorci** s'ha consolidat com a referència per a **informació institucional i transparència**, tot i registrar una lleugera reducció de visites.

128.541

PERSONES ÚNIQUES HAN VISITAT EL WEB DEL PARC

168.743 sessions de consulta
329.160 pàgines vistes

[CONSULTA EL WEB >](#)

APARTATS MÉS CONSULTATS DEL WEB:

18% Àrees de lleure

13% Itineraris

10% Can Coll CEA

5% Consells sobre la vespa asiàtica

5% Pla agropecuari

22.174

VISITES A LA SEU ELECTRÒNICA DEL PARC

Les xarxes socials han crescut en seguiment i visualització.

Instagram lidera els continguts divulgatius, amb propostes com la campanya per celebrar els 35 anys del seguiment de rapinyaires a la Magarola que ha comptat amb un joc interactiu, mentre que **la plataforma X concentra l'activitat informativa** amb notícies i avisos. L'ús de **Wikiloc ha augmentat en un 48%** respecte al 2022, reflectint l'interès per l'ús públic al Parc i la freqüentació de persones a l'espai natural protegit, sigui a peu o amb bicicleta.

En l'àmbit de les publicacions, **s'han reeditat materials divulgatius** com el fulletó de la visita al Pantà de Vallvidrera i els mapes

Passejades al voltant del Centre d'Informació, i s'ha col·laborat amb el llibre *Estimada Collserola* de l'il·lustrador Raúl Deamo, que mostra un recorregut d'un any pels paisatges i racons més emblemàtics del Parc a través de dibuixos elaborats amb la tècnica de l'esbós (*sketching*).

Per altra banda, el **Butlletí de notícies i l'Agenda del Parc passen a tenir format de tramesa electrònica**, completant el procés iniciat fa tres anys quan es van substituir els documents impresos per la maquetació de documents digitals.

Tanmateix, el Consorci ha atès **40 peticions d'entrevistes i intervencions en premsa**, mantenint col·laboracions mensuals amb ràdios locals. A més, s'han emès **40 notícies, 2 comunicats de premsa, i 15 avisos**.

XARXES SOCIALS DEL PARC

1.004

PUBLICACIONS

914

COMPARTICIONS

22.924

SEGUIDORS

↑ 1.265 usuaris nous

↑ 5,8% respecte a 2022

PUBLICACIONS I COMPARTICIONS

206

SEGUIDORS

8.147 A **FACEBOOK**

↑ 51 usuaris nous **↑ 0,6%** respecte a 2022

1.369

7.501 A **X**

↑ 500 usuaris nous **↑ 7,1%** respecte a 2022

343

7.276 A **INSTAGRAM**

↑ 714 usuaris nous **↑ 10,9%** respecte a 2022

El nou mapa-guia de Collserola, una iniciativa de comunicació ambiental premiada

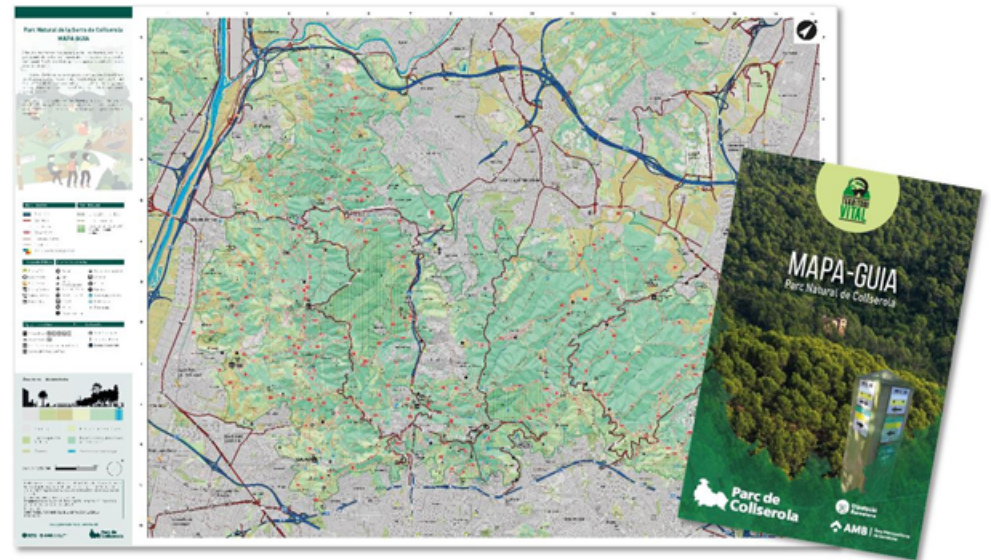
El nou mapa-guia del Parc Natural de la Serra de Collserola ha estat premiat per La Vanguardia en els seus **premis QuèFem**, en la categoria de millor iniciativa familiar. Aquest reconeixement destaca la tasca de l'equip professional del Consorci per oferir publicacions útils i de qualitat que reforcen la gestió i conservació de l'espai natural protegit.

Aquest material presenta de manera sintètica i entenedora la cartografia de la xarxa d'ús públic, amb prop de 400 quilòmetres de pistes, camins i corriols accessibles des dels nou municipis, prioritzant l'accés en transport públic. Inclou també informació sobre els equipaments i serveis del Parc, així com una infografia sobre els **valors i beneficis que el Parc aporta a la ciutadania que hi viu o el visita i les bones pràctiques** per un ús respectuós amb la conservació durant el lleure.

El mapa-guia està disponible **en format paper als equipaments del Parc i en línia**.

[CONSULTA EL MAPA GUIA >](#)

[VEURE EL VÍDEO DEL MAPA GUIA DEL PARC EXPLICAT PELS SEUS PROTAGONISTES >](#)

ÀMBIT 5

Organitzats per garantir L'ESTRATÈGIA ECOLÒGICA

Es consolida l'administració electrònica, se segueix fomentant la transparència i la gestió eficient dels recursos, es vetlla pel compliment de la legalitat urbanística al Parc, i per la millora de la governança entre el conjunt d'agents publicoprivats.

95%
D'ASSOLIMENT DE LES
MESURES DEL PLA D'IGUALTAT
DEL CONSORCI 2019-2023

130
NOVES INCIDÈNCIES DE DISCIPLINA
URBANÍSTICA GESTIONADES
90 informes urbanístics emesos

43
CONTENCIOSOS ADMINISTRATIUS
SEGUITS JURÍDICAMENT

727.710 €
DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA

48.698,68 €
D'ESTALVI GRÀCIES A EINES
D'ADMINISTRACIÓ DIGITAL

FINALITZA EL PRIMER PLA D'IGUALTAT DEL CONSORCI AMB EL 95% DE LES SEVES ACCIONS ACOMPLERTES

El Consorci ha finalitzat l'avaluació i tancament del primer Pla d'igualtat d'oportunitats de dones i homes, vigent en els darrers 4 anys. Aquest Pla, desenvolupat per la Comissió d'Igualtat formada de manera paritària per representants de l'empresa i la part social del Consorci, ha estat una eina clau per **incorporar la perspectiva de gènere en els processos de l'organització i eliminar les desigualtats existents**. A més, el Consorci està adherit des de 2017 al programa Demèter de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per a la transparència en la igualtat de gènere com a instrument per a la innovació en el bon govern.

El Pla d'Igualtat 2019-2023 ha plantejat un total de 48 mesures d'acció dividides en 8 àmbits estratègics com les condicions laborals, la retribució, la formació, la comunicació inclusiva i no sexista, i la cultura organitzativa. Entre les accions implementades destaquen les pindolles formatives en igualtat, mesures per garantir processos selectius lliures de biaix de gènere, materials informatius sobre conciliació, i revisió del llenguatge no sexista.

En paral·lel, el 2023 una empresa externa ha dut a terme un **pla d'avaluació de riscos psicosocials** incorporant la perspectiva de gènere. Alhora, en la segona meitat de l'any s'han iniciat els treballs **diagnosi i disseny per al segon Pla d'Igualtat del Consorci**, amb el suport d'una consultoria externa i la participació de la plantilla a través d'enquestes i entrevistes, i s'ha constituït una nova Comissió negociadora prèvia a l'aprovació del Pla formada per representants de direcció i l'equip professional.

[CONSULTA EL PLA D'IGUALTAT >](#)

48 MESURES
D'ACCIÓ REPARTIDES EN
8 ÀMBITS ESTRATÈGICS

32 mesures consolidades i
incorporades a l'organització

13 mesures en fase de
desenvolupament

3 mesures no implementades

3 FORMACIONS
MONOGRÀFIQUES
PER A TOTA LA PLANTILLA

2021 La perspectiva de gènere

2022 Comunicació inclusiva i no sexista

2023 Eines per a la conciliació de la vida
laboral, familiar, professional, i personal.

S'incrementa el nombre d'informes de seguiment urbanístic elaborats

El Consorci ha executat al llarg de l'any els treballs tècnics, jurídics i administratius per emetre un total de **90 informes urbanístics** dels projectes que afecten els àmbits territorials definits al Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola, **un 12,5% més respecte a l'any anterior**.

A més d'informar preceptivament sobre qualsevol pla, projecte, obra, moviment de terra i intervenció a l'interior de l'espai protegit, el Consorci també emet informes urbanístics per projectes que puguin afectar parcialment el Parc o es desenvolupin en espais lliures i equipaments de l'Espai funcional definit al PEPNat.

90
INFORMES URBANÍSTICS
 EMESOS PEL CONSORCI

- 59** informes referits a actuacions que afecten íntegrament a l'interior del Parc Natural
- 14** informes referits a actuacions que afecten íntegrament a l'Espai funcional
- 13** informes referits a actuacions que afecten el territori del Parc Natural i l'Espai funcional
- 4** informes referits a actuacions d'abast (implica territori del Parc Natural, l'Espai funcional i altres àmbits)

67 informes favorables amb condicions o recomanacions

7 informes favorables

6 informes tècnics enviats a l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental de la Generalitat de Catalunya

10 informes desfavorables

130 noves incidències de disciplina urbanística detectades i gestionades

INCIDÈNCIES DE DISCIPLINA URBANÍSTICA

24

RESOLTES I TANCADES

33

TRAMESES A ALTRES ENS

21 a ajuntaments o EMD sense competències delegades

12 al Servei de Protecció de la Legalitat Urbanística de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

73

ALTRES CASUÍSTIQUES

(pendents de tràmit, en seguiment, etc.)

Des de l'any 2018, per acord del Consell Metropolità de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i exercint la competència atorgada per la Llei de creació de l'ens de 2010, aquesta entitat és responsable de la **protecció de la legalitat i disciplina urbanística** dels espais del Parc Agrari del Baix Llobregat i del Parc Natural de la Serra de Collserola, **sempre que aquestes competències hagin estat delegades pels ajuntaments corresponents.**

El 2023 els municipis de El Papiol, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Sant Feliu de Llobregat, i Sant Just Desvern, tenen delegades aquestes competències a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. En aquest sentit, el Consorci té la responsabilitat de comunicar al **Servei de Protecció de la Legalitat Urbanística de l'Àrea Metropolitana de Barcelona** les incidències detectades dins de l'àmbit del Parc localitzades en aquests municipis. En la resta de municipis sense competències delegades o per incidències a l'Espai funcional, el Consorci n'informa als ens corresponents.

A més del seguiment de les noves incidències detectades, **l'oficina d'assessoria jurídica del Consorci i la Guarderia del Parc** ha continuat amb el seguiment i tràmits de les incidències d'anys anteriors.

Es defensen 43 contenciosos per protegir el Parc

L'oficina d'assessoria jurídica del Consorci ha gestionat **5 procediments interposats contra l'ens gestor** davant dels Jutjats del Contenciós Administratiu, relacionats amb temes de responsabilitat patrimonial, contractació, urbanisme, o afers de personal.

El Consorci també defensa jurídicament els contenciosos presentats contra la **Modificació puntual del Pla general metropolità en l'àmbit de Collserola (MPPGMCo)** i contra el **Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc (PEPNat)**. En aquest últim cas, compta amb l'assistència tècnica dels serveis jurídics de la Diputació de Barcelona.

Aquest any s'han tractat **38 contenciosos administratius** davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, dividits a parts iguals entre els dos instruments de planejament.

5

CONTENCIOSOS INTERPOSATS
CONTRA EL CONSORCI

Amb sentència favorable **2**

Amb execució de sentència **1**

Amb recurs d'apel·lació **1**

Terminat **1**

38

CONTENCIOSOS INTERPOSATS
CONTRA EL PLANEJAMENT
(19 pel MPPGMCo i 19 pel PEPNat)

17 En fase de proves

7 Arxivats o provisionalment arxivats

6 En fase de conclusions

4 Desestimats

2 Caducats

1 En fase de constatació

Més de 700.000 euros en contractació pública

Enguany el volum de contractació pública del Consorci s'ha vist disminuït atès que **gran part dels serveis més importants ja s'havien adjudicat en anys anteriors i continuen vigents**, com és el cas de la neteja viària i d'àrees de lleure, el manteniment de franges de prevenció d'incendis forestals, o la vigilància d'edificis.

Tanmateix, un 23,1% del volum de la contractació (168.250,45 euros) s'ha destinat a **Centres Especials de Treball (CET) i empreses d'inserció**.

El Consorci manté un **Període Mitjà de Pagament Trimestral inferior als 30 dies**, complint així amb la normativa vigent contra la morositat en les operacions comercials.

64,9%
SERVEIS
472.207,25 €

25,7%
SUBMINISTRAMENTS
186.827,48 €

9,4%
OBRES
68.675,38 €

727.710,11 €
EN CONTRACTACIÓ PÚBLICA

57,8%
CONTRACTES OBERTS
420.962,18 €

COMPRES AGREGADES (28.099,17 €) **3,9%**
ADJUDICACIONS DIRECTES NO MENORS (8.500,00 €) **1,2%**
PROCEDIMENTS NEGOCIATS SENSE PUBLICITAT (7.530,00 €) **1,0%**

22,2%
ADHESIONS A ACORDS MARC
161.461,39 €

13,9%
CONTRACTES MENORS
101.157,37 €

↑ **8,8%** respecte a 2022

5 contractes en serveis d'assegurances (40.161,51 €)

3 contractes de subministraments, especialment d'energia (121.299,88 €)

TERMINIS DE PAGAMENT
Inferior als **30 dies**

17,54 dies el 1r trimestre

11,16 dies el 2n trimestre

7,34 dies el 3r trimestre

8,44 dies el 4t trimestre

PER SABER-NE MÉS CONSULTA:

[PLA DE MESURES ANTIFRAU >](#)

[LLISTAT DE CONTRACTACIÓ >](#)

[PERFIL DEL CONTRACTANT >](#)

32

CONVENIS DE COL·LABORACIÓ I COOPERACIÓ VIGENTS

9 de nova aprovació: 4 continuen vigents a finals d'any i 5 finalitzen durant l'any

23 provinents d'anys anteriors: 20 continuen vigents a finals d'any i 3 finalitzen durant l'any

12

CONCESSIONS I LLICÈNCIES VIGENTS

7 concessions: 4 àrees de lleure, 2 bars, 1 activitat agropecuària

5 llicències: 3 activitats agropecuàries, 2 masoveries

Es dinamitza el teixit socioeconòmic amb nous convenis i subvencions

El Consorci treballa per **dinamitzar el teixit socioeconòmic i millorar la governança al Parc** mitjançant acords i mecanismes financers que impliquen diferents agents del territori, com empreses i entitats. Això inclou convenis de col·laboració, concessions administratives, llicències d'ús a precari i subvencions.

Enguany, s'han aprovat 9 convenis i 3 procediments administratius relacionats amb concessions i llicències, que se sumen als acords i adjudicacions vigents d'anys anteriors. Dins del **Pla Estratègic de Subvencions 2021-2024**, s'han gestionat **75.000 euros en ajuts** destinats a la promoció de la transició agroecològica al Parc mitjançant el Contracte Agrari de Collserola (CAC), el 31% del total de subvencions previstes per aquest període.

GOVERN OBERT I TRANSPARÈNCIA >

2.714

ENTRADES

1.481

SORTIDES DEL REGISTRE ELECTRÒNIC

SEU ELECTRÒNICA >

1.240

FACTURES ELECTRÒNIQUES

751

NOTIFICACIONS ELECTRÒNIQUES

853

TRÀMITS ELECTRÒNICS REALITZATS PER LA CIUTADANIA

27

CONSULTES DE SERVEIS D'INTEROPERABILITAT

24

PUBLICACIONS AL TAULER ELECTRÒNIC

909

VISUALITZACIONS de 481 persones usuàries úniques al portal de transparència

S'estalvien 48.000 euros amb la millora dels serveis d'administració electrònica

Es continua enfortint el model d'administració electrònica del Consorci amb les solucions del Consorci d'Administració Oberta de Catalunya (CAOC), **desplegant el full de ruta de l'administració electrònica per consolidar un ens 100% digital** que compleixi les normatives vigents i respecti els drets de la ciutadania.

El 2023, s'han implementat millores en el gestor d'expedients electrònics d'acord amb el procediment administratiu comú, en la gestió d'acords i resolucions d'òrgans col·legiats, i s'ha incorporat el sistema d'àudioacta en una part de les reunions. També s'ha format el personal en procediments de tramitació electrònica, redactat un reglament per a la gestió de la Bústia Ètica, i realitzat auditories externes d'expedients i certificats electrònics.

Segons dades del CAOC, les eines d'administració digital utilitzades al Consorci han suposat un **estalvi anual significatiu** respecte als procediments anteriors, estimat en 48.698,68 euros.

911

EXPEDIENTS ELECTRÒNICS INCOATS ↑ 25% respecte a 2022

47% Servei d'Administració i Contractació (466)

34% Servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental (342)

17% Servei de Medi Natural i Territori (164)

2 % Gerència (19)

Incorporació de noves eines TIC de suport a gestió del Consorci

En l'últim trimestre de l'any, s'ha implementat el programa MantTest, **una aplicació digital per a la gestió integral del manteniment dels edificis i instal·lacions del Parc**, tant en manteniments preventius com correctius. Aquest sistema permet generar avisos perquè, tant el personal tècnic i d'operacions del Parc com de les empreses contractades, segueixin les incidències de manteniment mitjançant ordinador o aplicació mòbil. En aquesta primera fase s'han incorporat mòduls de gestió als equipaments del Consorci, les àrees de lleure, les fonts d'aigua paleta, i les obres de paleta.

Alhora, el mes de juliol s'ha posat en marxa **un nou portal en línia basat en el programari Euromus per gestionar les reserves d'activitats del programa educatiu El Curs al Parc**. Aquesta eina fa més àgil i accessible el procediment de reserva per als centres educatius i facilita la gestió interna del calendari d'ocupació d'equipaments i la comunicació amb els centres (a més d'avançar la data d'inici de les reserves al primer dia de juliol responent a la demanda dels equips docents per tenir confirmades les activitats abans de començar el curs escolar). En fases posteriors, el programari permetrà incorporar noves solucions per millorar la gestió com la reserva d'espais, la planificació d'agendes, facturació, canvis o anul·lacions, entre altres.

5.719,34 €
INVERTITS EN NOVES EINES TIC

PROGRAMARI MANTTEST

3.240 €

COST ANUAL DE LA LLICÈNCIA I EL MANTENIMENT

136 INCIDÈNCIES TRAMITADES EN ELS PRIMERS TRES MESOS DE FUNCIONAMENT

7 de cada 10 resoltes (96 incidències)

PROGRAMARI EUROMUS

2.479,34 €

COST DE LA PROVA PILOT

245 RESERVES GESTIONADES PER UN TOTAL DE 477 GRUPS CLASSE

9 de cada 10 reserves es fan de manera autònoma

PRESSUPOST

INGRESSOS

QUADRE RESUM DELS INGRESSOS 2023	CONSIGNACIÓ INICIAL (€)	CONSIGNACIÓ DEFINITIVA (€)	CONTRET (€)
A. OPERACIONS CORRENTS			
CAPÍTOL III: taxes, preus públics i altres ingressos	82.900,00	82.900,00	64.863,30
CAPÍTOL IV: transferències corrents	6.241.300,00	6.241.300,00	6.207.249,03
CAPÍTOL V: ingressos patrimonials	93.900,00	93.900,00	92.332,09
B. OPERACIONS DE CAPITAL			
CAPÍTOL VI: alienació d'inversions reals	100,00	100,00	2.644,63
CAPÍTOL VII: transferències de capital	15.100,00	195.843,50	180.743,50
CAPÍTOL VIII: romanents		864.322,58	
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS DEFINITIU 2023	6.433.300,00	7.478.366,08	6.547.832,55

[CONSULTA EL PRESSUPOST 2023 EN DETALL >](#)

3,63%

DELS INGRESSOS PROVENEN
D'ALTRES FORMES DE FINANÇAMENT

Principalment, transferències corrents d'administracions consorciades destinades a projectes concrets i, en grau més baix, aportacions d'empreses i entitats, ingressos per taxes i preus públics, i ingressos patrimonials.

96,37%

DEL TOTAL D'INGRESSOS SON
APORTACIONS DELS ENS CONSORCIATS

6.373.143,50 €

2.695.100,00 €

Àrea Metropolitana de Barcelona (42,29%)

2.695.000,00 €

Diputació de Barcelona (42,29%)

782.843,50 € Ajuntaments (12,28%)

200.200,00 € Generalitat de Catalunya (3,14%)

S'incrementen lleugerament les aportacions dels ajuntaments i EMD respecte a l'any anterior.

DESPESES

6.534.083,67 €
DE DESPESES S'EXECUTEN

57,58%

DE LA DESPESA EXECUTADA
CORRESPON A LA PARTIDA
DESTINADA A PERSONAL
(CAPÍTOL I)

QUADRE RESUM DE LES DESPESES 2022	CONSIGNACIÓ INICIAL (€)	CONSIGNACIÓ DEFINITIVA (€)	EXECUTAT (€)
A. OPERACIONS CORRENTS			
CAPÍTOL I: despeses de personal	3.954.200,00	3.962.416,23	3.762.839,88
CAPÍTOL II: despeses corrents en béns i serveis	2.245.000,00	2.560.119,23	2.314.144,72
CAPÍTOL III: despeses financeres	1.100,00	1.100,00	439,20
CAPÍTOL IV: transferències corrents	75.000,00	133.147,28	65.354,08
B. OPERACIONS DE CAPITAL			
CAPÍTOL VI: inversions reals	157.900,00	821.483,34	391.305,79
CAPÍTOL VII: transferències de capital	100,00	100,00	
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES DEFINITIU 2023	6.433.300,00	7.478.366,08	6.534.083,67

42,42%

DE LA DESPESA EXECUTADA
CORRESPON A LA RESTA DE CAPÍTOLS
(adquisició de béns i serveis, despeses
financeres, transferències corrents,
inversions reals, i transferències de capital)

1.320.662,60 €
Servei de Medi Natural i Territori (47,75%)

1.061.622,52 €
Nou Servei d'Infraestructures i d'Informació (38,38%)
*Previst en el nou organigrama del Consorci aprovat
a finals d'any i que recull despeses que anteriorment
estaven assignades als serveis de Medi Natural i
Territori i Administració i Contractació*

236.972,32 €
Servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental 8,57%)

146.552,47 €
Servei d'Administració i Contractació (5,30%)

PREVISIÓ DE PRESSUPOST PER 2024

INGRESSOS

	PREVIST 2024 (€)	PREVIST 2023 (€)	VARIACIÓ (€)
A. OPERACIONS CORRENTS			
CAPÍTOL III: taxes, preus públics i altres ingressos	85.801,50	82.900,00	2.901,50
CAPÍTOL IV: transferències corrents	6.403.003,00	6.241.300,00	161.703,00
CAPÍTOL V: ingressos patrimonials	93.900,00	93.900,00	0,00
B. OPERACIONS DE CAPITAL			
CAPÍTOL VI: alienació d'inversions reals	100,00	100,00	0,00
CAPÍTOL VII: transferències de capital	100,00	15.100,00	-15.000,00
TOTAL INGRESSOS	6.582.904,50	6.433.300,00	149.604,50 ↑ 2,32%

DESPESES

	PREVIST 2024 (€)	PREVIST 2023 (€)	VARIACIÓ (€)
A. OPERACIONS CORRENTS			
CAPÍTOL I: despeses de personal	4.112.491,67	3.954.200,00	158.291,67
CAPÍTOL II: adquisició de béns i serveis	2.337.652,83	2.245.000,00	92.652,83
CAPÍTOL III: despeses financeres	600,00	1.100,00	-500,00
CAPÍTOL IV: transferències corrents	90.000,00	75.000,00	15.000,00
B. OPERACIONS DE CAPITAL			
CAPÍTOL VI: inversions reals	42.150,00	157.900,00	-115.750,00
CAPÍTOL VII: transferències de capital	10,00	100,00	-90,00
TOTAL DESPESES	6.582.904,50	6.433.300,00	149.604,50 ↑ 2,32%

**Parc Natural
de Collserola**

Barcelona, Cerdanyola del Vallès, El Papiol, Esplugues de Llobregat, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern i EMD de Valldoreix

www.parcnaturalcollserola.cat